

Sisukord

Põhivara	3
Seadistused	3
Põhivara kaart	3
1.Dokumendi nupud	4
1.1.Päise nupud	4
1.2. Ridade nupud	5
2. Dokumendi väljad	6
2.1. Üldised väljad	6
2.2. Andmed	6
2.2.1. Finantsandmed	6
2.2.2. Kontod	7
2.2.3. Ostuandmed	7
2.2.4. Asukoht	8
2.2.5. Kindlustusandmed	8
2.2.6. Rendiandmed	8
2.2.7. Auto erisoodustuse andmed	8
2.3. Lisaväljad	9
2.4. Lisasummad	9
2.5. Tootmisühiku meetod	9
2.6. Kasutajad	9
2.7. Osakaalud	10
2.8. Tegevused	10
3. Uue põhivara kaardi loomine	10
3.1. Ostuarve dokumendi pealt põhivara kaardi loomine	10
3.2. Kulutuse dokumendi pealt põhivara kaardi loomine	11
3.3. Lao mahakandmise dokumendi pealt põhivara kaardi loomine	11
3.4. Põhivara kaardi loomine registrist	12
3.5. Massimpordi mooduli kaudu põhivara kaartide loomine	12
3.6. Eelneva kulumiga põhivara kaardi sisestamine	12
3.6.1. Märgi Vara kuupäev algsaldode jaoks	12
3.6.2. Täida vara kaardi väljad	12
3.6.3. Kustuta Vara kuupäev algsaldode jaoks	13
3.6.4. Tee hooldus	13
3.6.5. Kulumiga põhivara kaardi lisamine massimpordiga	13
3.7. Põhivara koodide numeratsioonid	15
4. Põhivara kaart on muudetav	16
5. Põhivara kaardi kinnitamine	16
5.1. Kinnitamise seadistamine	17
5.2. Kinnitamise kasutamine	17
5.2.1. Põhivara ostetakse ostuarvega	17
5.2.2. Põhivara omandatakse muu tehinguga	17
6. Põhivara amortisatsioon	18
6.1. Amortisatsiooni meetodid	19
6.1.1. Lineaarne meetod	19
6.1.2. Alaneva jäägi meetod	19
6.1.3. Tootmisühiku meetod	19
6.2. Amortisatsiooni arvutamine	20
6.2.1. Eeldatav amortisatsiooni lõpu aeg ja viimane tehtud kanne	22

6.2.2. Amortisatsiooni saab arvutada ka negatiivse põhivara soetusmaksumuse summa pealt	22
6.2.3. Amortisatsiooni ümardus	23
6.2.4. Amortisatsiooni periodiseerimine	23
6.2.4.1. Periodiseeritud amortisatsioon	23
6.2.4.2. Periodiseerimata amortisatsioon	24
6.2.5. Amortisatsiooni saab arvutada kas miinumumväärtuseni või arvestuse lõpuni	24
6.3. Amortisatsiooni kande kustutamine	25
6.4. Osakaaluga amortisatsioon	25
6.4.1. Esimene osakaalu seadistamine	25
6.4.2. Osakaalu näide	26
6.5. Osakaaluga mahakandmine	26
6.6. Süsteemiseadistus - Vara ajaloo eelvaate võimalus	26
6.6.1. Kahaneva jäägi meetod - ette arvutatud amortisatsioon	27
6.6.2. Lineaarne meetod - ette arvutatud amortisatsioon	27
6.6.3. Näide - põhivara ajalugu genereeritakse ette 2 kuud	27
7. Lisasummad	27
7.1. Lisasummade mõju amortisatsioonile	28
7.2. Lisasummade sisestamise kuupäevade mõju amortisatsioonile	28
7.3. Näiteid lisasummade sisestamisest	28
8. Aadress põhivara ja väikevahendi kaardil	30
8.1. Aadresside seadistamine	30
8.2. Aadressidel asukoha koodide sisestamine	30
8.3. Aadresside asukoha koodide kasutamine	31
8.4. Asukoha väljade nähtavale toomine põhivara ja väikevahendi kaardil	31
9. Kasutajate haldus	31
9.1. Lihtne kasutajate haldus	32
9.2. Põhjalikum kasutajate haldus	32
9.3. Seadistamine ja kasutusvõimalused	33
9.3.1. Vara ja personali vahendite seos	33
9.3.2. Seadistus: Varal saab olla üks aktiivne Vastutaja või Kasutaja samaaegselt	34
9.3.3. Süsteemi seadistus: Vara ja töötaja seos	35
9.4. Aruandlus	35
10. Tegevused	36
11. Põhivara register	36
12. Korduvad küsimused	37
12.1. Kuidas saan mustandist vabaks?	37
12.2. Miks mustandit ei saa salvestada?	37
12.3. Kuidas arvutada uut amortisatsioonimäära lähtudes põhivara järelejäänud kasulikust elueast ja jääkväärtuses?	38

Põhivara

Põhivara kaart on mõeldud põhivara ja kinnisvara haldamiseks. Põhivara kaart töötab koos järgmiste dokumentidega

- Põhivara muutus
- Põhivara ümberhindlus
- Vara mahakandmine
- Vara inventuur

Korruga ei tohi kasutada Vara kaarti ja Põhivara kaarti, andmed ei liigu õigesti ja Directo ei paranda vales kasutamisest tingitud vigasid.

Seadistused

Enne põhivara kaartide loomist on soovitatav täita järgmised seadistused, kuid see ei ole kohustuslik.

Vara klassid > vara klasside eeltäitmine lihtsustab vara kaartide täitmist. Asetades vara klassi vara kaardile täituvad seal kõik klassiga seotud väljad. Loe täpsemalt [Vara klassid](#)

Asukohtade aadressid > kui on vaja lisada varale asukoha aadressid, siis loe selle kohta täpsemalt [Asukohtade aadressid](#)

Põhivara kaart

Uus Salvesta Kopeeri Jäta Kustuta Manused Meili Trüki Kanna maha Muuda PV Hinda ümber Amortiseeri

Põhivara J1812 Salvestatud Viimati muutis (01.02.2022 kell 14:28:52)

Seotud dokumendid: ostuarve: 100166

Kood: J1812 Nimi: Arvuti Dell Klass: 125361 Klassi nimi: Arvutid ja arvutisüs Liising: Ei Rendivara: Öiglases väärtuses:

Master: Kommentaar: Tüüp: MPV - Materiaalne Arvestusmeetod: Lineaarne Auto: Ribakood:

Andmed Lisaväljad Lisasummad Tootmisühiku meetod Kasutajad Osakaalud Tegevused

FINANTSANDMED

Arvestuse algus: 01.01.2021 Soetushind: 3000 Lisasumma: 0 Amort %: 33.333% Kulum: 0 Arvestuse lõpp: Hetkehind: 3000 Min.väärtus: 0

Arvestamata: 0 Kuu kulum: 83.33 E amordi lõpp: 31.12.2023 Soetushind kokku: 3000 Amordi kande aeg: Amordi kande nr: Inventuur: **Arvuta amordi %**

Arvuta arvestuse lõpp

KONTOD

Vara tüüp: 125361 Kulum: 125369 Amort: 551136 Mahak.: 551190 Müügi kasum: 421101 Müügi kahjum: 562111

OSTUANDMED

Hankija: 1006 Hankija nimi: Banaanipuu Ostuarve: 100166 Ostetud: 01.01.2021 SN: Loovutatud: Garantii:

Lisagarantii: Kogus: 1 Artikkel: Hooldaja: Hooldaja nimi: Hoolduses: Hooldus:

Järgmine hooldus: Tegevus:

ASUKOHT

Osakond: Kasutaja: Vastutaja: MALLE Objekt: ADMIN Klient: Kliendi nimi: Projekt:

Asukoht:

KINDLUSTUSANDMED

Kindlustusnimetiri Kindlustusväärtus: 0 Kindlustaja: Kindlustaja nimi: Kommentaar:

RENDIANDMED

Rendiartikkel: Rendi ühik: kuu Rendi algus: Rendi lõpp:

AUTOERISOODUSTUSE ANDMED

Registeeritud: kW: 0 50/100 Kehtiv alates: Auto reg.number: Omanik: Ei Kehtiv kuni: ES TM: ES SOTS: ES KW: KMD 50:

KMD 100: Kande aeg: Kande number:

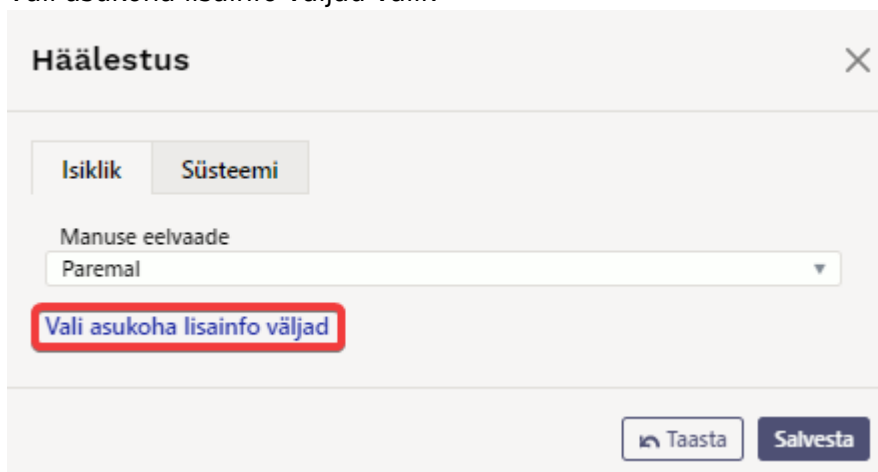
1.Dokumendi nupud

1.1.Päise nupud

Uus Salvesta Kopeeri Jäta Kustuta Manused Meili Trüki Kanna maha Muuda PV Hinda ümber Amortiseeri

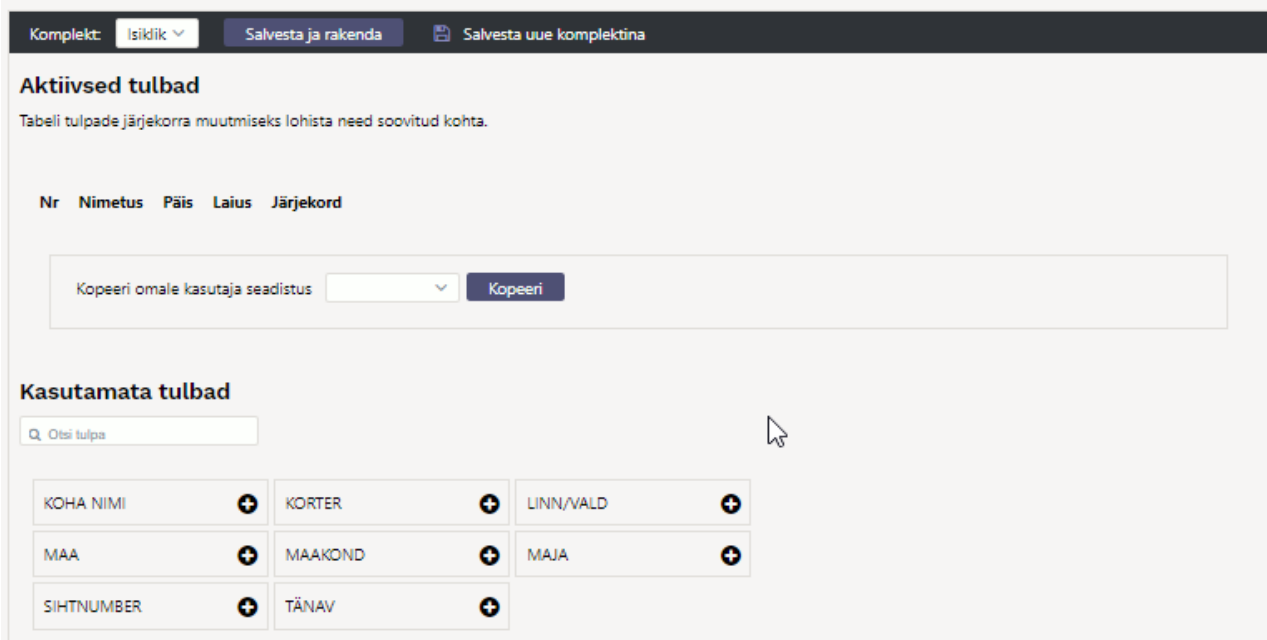
- **Uus** - avab uue täitmata dokumendi
- **Salvesta** - salvestab dokumendi
- **Kopeeri** - teeb dokumendist koopia. Korraga saab olla avatud ainult üks salvestamata mustand. Kui uus dokument salvestada, saab teha järgmise koopia.
- **Jäta** - nupp on aktiivne, kui kanne on mustand olekus ehk kandel on tehtud salvestamata muudatusi. Pärast Jäta nupu vajutamist salvestamata muudatused eemaldatakse ja kanne muutub salvestatud olekusse.

- **Kustuta** - kustutab põhivara kaardi. Küsib eelnevalt, kas olete kindel, et soovite kustutada. Kustutada saab põhivara dokumente, millel ei ole tegevusi tehtud (arvutatud amortisatsiooni, loodud jätkudokumente jne).
- **Manused** - võimaldab dokumendiga siduda faile
- **Meili** - võimaldab saata dokumenti meili teel
- **Trüki** - trükitab dokumendi
- **Kanna maha** - võimaldab vara maha kanda
- **Muuda PV** - võimaldab teha varale muudatusi
- **Hinda ümber** - võimaldab lisada vara ümberhindlusi
- **Amortiseeri** - teeb amortisatsiooni kanded
- - võimaldab põhivara kaardil välja tuua erinevaid asukoha (aadressi) lisainfo välju
 - Vali asukoha lisainfo väljad valik

- Too nähtavale vajalikud väljad

Vali tulbad

- - võimaldab avada dokumendiga seotud manuse vaate

1.2. Ridade nupud

- **Arvuta amordi %** - arvutab amortisatsiooni protsendi kui on arvestuse alguse ja lõpu kuupäev täidetud
- **Arvuta arvestuse lõpp** - asetab arvestuse lõpu lahtrisse kuupäeva

2. Dokumendi väljad

2.1. Üldised väljad

- **Kood:** unikaalne tunnus, mida saab kas käsitsi sisestada või valida topeltkliki /parempoolse hiireklikiga pakutud valikute seast
- **Nimi:** vara nimetus
- **Klass:** vara klassi kood - asetab vara klassiga seotud finantskontod, amortisatsiooni % ning tüübi, grupeerib põhivara aruannetes. Topeltkliki/parempoolse hiireklahviga valitav. Salvestada saab ainult põhivara tüübi klasse.
- **Klassi nimi:** vara klassi nimetus
- **Liising:** valikud Ei, kasutusrent, kapitalirent - informatiivne väli põhivara soetuse kohta
- **Rendivara:** linnuke. Lubab antud vara valida rendilepingutele. Avab Vara kaardil sektsiooni Rendiandmed.
- **Õiglasest väärtuses:** linnuke. Märkida, kui põhivara arvestust peetakse õiglasest väärtuses.
- **Master:** kui vara on teise vara osa, saab võtta aruandeid master varaga.
- **Kommentaari:** täpsustav väli vara nimetuse juurde
- **Tüüp:** tüübi valik - materiaalne põhivara MPV/immateriaalne põhivara IPV
- **Arvestusmeetod:** arvestusmeetodi valik - kas amortisatsiooni hakatakse arvestama „Lineaarne“ (endine -soetusmaksumuselt) (lineaarne meetod), „Kahanev jääk“ (endine - aasta jäägilt) (kahaneva jäägi meetod) või „Tootmisühik“ (tootmisühiku meetod).
- **Auto:** lubab antud vara valida auto erisoodustuse arvutuseks. Avab vara kaardil Autoerisoodustuse andmed.
- **Ribakood:** vara ribakood

2.2. Andmed

2.2.1. Finantsandmed

- **Arvestuse algus:** mis kuupäevast hakatakse amorti arvestama. See on tavaliselt põhivara ostu kuupäev. On seotud ostetud kuupäevaga. Arvestuse algus tohib olla ostetud kuupäevaga võrreldes minevikus sama kuu piires. Tohib olla minevikus kuni ostuarve op. kuupäevani. Tulevikku tohib kasutada.
- **Soetushind:** vara algne soetushind (soetushind võib olla ka negatiivne)
- **Lisasumma:** vara lisasummade maksumus kokku
- **Amort:** amortisatsiooni % aastas.
- **Arvestuse lõpp:** vaikimisi tühi. Mahakandmisel asetub mahakandmise kuupäev. Täita, kui on oluline, et amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse konkreetseks kuupäevaks. Kui see on täidetud, siis nupp „Arvuta amordi %“ vajutades arvutab amordi %, et põhivara amortiseeruks sisestatud kuupäevaks.
- **Kulum:** uute põhivarade puhul ei pea täitma. Siia tuleb automaatselt amortiseeritud summa peale amordikande tegemist. Täita ainult algsaldode sisestamisel, muutes vajadusel süsteemi

seadistust „Vara kuupäev algsaldode jaoks“.

- **Hetkehind:** täitub automaatselt (soetusmaksumus – kulum)
- **Min. väärtus:** põhivara lõppmaksumus, milleni põhivara amortiseeritakse
- **Arvestamata:** kui varal on tuleviku amordi arvestuse ridu (mitte kandeid), siis kuvatakse siin nende ridade summa
- **Kuu kulum:** informatiivne väli, ühe kuu amortisatsiooni kulu summa
- **Eeldatav amordi lõpp:** informatiivne väli, arvutab arvestuse alguse aja ja amordi % järgi amortisatsiooni arvestamise lõpu aja lineaarse amortisatsioonimeetodi järgi. Ei ole aluseks amortisatsioonikannete tegemisel.
- **Soetushind kokku:** liidab kokku algse soetushinna ja lisasummade maksumuse
- **Amordi kande aeg:** välja toodud viimase amortisatsiooni arvutamise kuupäev
- **Amordi kande nr:** viimase amortisatsiooni kande number
- **Inventuur:** inventuuri tegemise kuupäev
- **Arvuta arvestuse lõpp:** arvestab amortisatsiooni lõpu lahtrisse kuupäeva

2.2.2. Kontod

Kui vara klassid on täidetud, siis kontod asetuvad klassi pealt.

- **Vara tüüp:** varakonto, kus on põhivara soetusmaksumus
- **Kulum:** varakonto näiteks „Akumuleeritud põhivara kulum“
- **Amort:** kulukonto näiteks „Põhivara kulum“
- **Mahak:** kulukonto, mida kasutatakse mahakandmise jaoks
- **Müügi kasum:** tulukonto, kuhu kantakse põhivara müügi korral nii müügitulu kui maha kantud jääkväärtus juhul, kui müügihind on kõrgem kui jääkväärtus
- **Müügi kahjum:** tulukonto, kuhu kantakse põhivara müügi korral nii müügitulu kui maha kantud jääkväärtus juhul, kui müügihind on madalam kui jääkväärtus

Jälgi, et arvestuse alguse kuupäev ei oleks varasemas kuus kui ostukuupäev. Kui on vaja arvestuse algust varasemaks, kirjuta ostukuupäev vara kaardil varasemaks.

2.2.3. Ostuandmed

- **Hankija:** hankija kood ostuarvelt
- **Hankija nimi:** hankija nimi ostuarvelt
- **Ostuarve:** ostuarve number, mille alusel on vara kaart loodud. Link avab ostuarve.
- **Ostetud:** ostuarve kuupäev
- **SN:** seeria number - infoväli
- **Loovutatud:** kuupäev
- **Garantii:** kuupäev
- **Lisagarantii:** kuupäev
- **Kogus:** ostuarvelt loodud vara puhul võetakse koguse info ostuarvelt kaasa. Põhivara kogus on 1.
- **Artikkel:** artikli kood
- **Hooldaja:** hooldust teostava hankija kood
- **Hooldaja nimi:** hooldust teostava hankija nimi
- **Hoolduses:** linnuke
- **Hooldus:** kuupäev (viimane tehtud hooldus/remont)

- **Järgmine hooldus:** kuupäev (järgmine planeeritud hooldus/remont)
- **Tegevus:** valik erinevatest tegevustest- ost, tasuta saadud, parendus, lõpetamata ehitus sisse, hoone sisse, lõpetamata arendused, bilansiväline PV sisse

2.2.4. Asukoht

- **Osakond:** valik osakonna nimekirjast
- **Kasutaja:** valik kasutajate tabelist, asetub kood
- **Vastutaja:** valik kasutajate tabelist, asetub kood
- **Objekt:** objekt või objektide komaga nimekiri
- **Klient:** valik klientide tabelist, asetub kood
- **Kliendi nimi:** valitud kliendi nimi
- **Projekt:** valik projektide tabelist
- **Asukoht:** aadressi ID. Kui on valitud osakond, siis saab asetada ainult selle osakonna külge märgitud asukoha (aadressi ID) koode. Kui ei ole osakonda märgitud saab valida kõiki asukoha (aadressi ID) koode.

2.2.5. Kindlustusandmed

- **Kindlustusnimekiri:** linnuke, valides tekib kindlustusnimekiri
- **Kindlustusväärtus:** summa, mille väärtuses kindlustatakse vara
- **Kindlustaja:** kindlustava hankija kood
- **Kindlustaja nimi:** kindlustava hankija nimi
- **Kommentaar:** tekstiväli

2.2.6. Rendiandmed

- **Rendiartikkel:** artikkel, mis asetub antud vara lepingule asetades lepingu rea artikliks e. artikkel, mille all antud vara renditakse. Väli täitub vaikimisi varale Artikli asetamisel artikli kaardi Rendiartikli väljas oleva artikliga. Vara kaardil saab selle välja üle asetada.
- **Rendi ühik:** valikperioodid - kuu, päev, pühapäevata, tööpäev
- **Rendi algus:** määrab, millisel kuupäeval antud vara rendiks pakutakse. Võib ka tühi olla (igavesest ajast igaveseni) või ka ainult üks neist tühi olla
- **Rendi lõpp:** määrab, millisel kuupäeval antud vara rent lõppeb

2.2.7. Auto erisoodustuse andmed

- **Registreeritud:** märke auto registreerimiskaardil
- **kW:** sõiduauto mootori võimsus kW
- **50/100:** kasutuse valikud ei, 50, 100 vastavalt Eesti maksuseadusele
- **Kehtiv alates:** ajaperioodi algus, millest alates arvutatakse autole erisoodustusmaks
- **Auto reg.number:** auto registreerimisnumber
- **Omanik:** valikud „Tööandja“ ja „Isiklik“
- **Kehtiv kuni:** ajaperioodi lõpp, millest edasi lõpetatakse auto erisoodustusmaksude arvutamine
- **ES TM:** linnuke, teeb erisoodustuse tulumaksu kande
- **ES SOTS:** linnuke, teeb erisoodustuse sotsiaalmaksu kande
- **ES kW:** linnuke, arvutab auto erisoodustuse aluseks oleva baassumma

- **KMD 50**: linnuke, määrab autode arvu 50% kasutuse käibedeklaratsioonis
- **KMD 100**: linnuke, määrab autode arvu 100% kasutuse käibedeklaratsioonis
- **Kande aeg** : näitab viimast erisoodustusmaksu arvutamise kuupäeva
- **Kande number** : näitab kande numbrit (kande link avaneb Tegevused sakis)

Finantsandmed - Arvestuse algus ei saa olla hilisem kuupäev kui auto erisoodustusmaksude alguskuupäev.

2.3. Lisaväljad

Lisaväljadele saab lisada parameetreid, mida põhivara kaardil pole kirjeldatud ning kasutada hiljem aruannetes. Lisaväljad eelkirjelda [Lisaväljad](#).

- **Tüüp**: valik vara kaardile kirjeldatud lisaväljadest
- **Sisu**: valikus reale valitud lisavälja sisu või ise lisamine
- **Parameeter**: tekstiväli

2.4. Lisasummad

- **Aeg**: kuupäev - arvestuse algus. Tohib olla minevikus kuni ostuarve op. kuupäevani.
- **Lisasumma**: summa lisamine
- **Objekt**: objekt või objektide komaga nimekiri
- **Kasutaja**: valik kasutajate tabelist, asetub kood
- **Kommentaar**: teksti lisamine
- **Hankija**: valik hankijate tabelist, asetub kood
- **Hankija nimi**: valitud hankija nimi
- **Dokument**: valik rippmenüüst (ostuarve, kulutus, mahakandmine, ümberhindlus)
- **Number**: dokumendi number
- **Ostetud**: kuupäev
- **Tegevus**: valik erinevatest tegevustest- ost, tasuta saadud, parendus, lõpetamata ehitus sisse, hoone sisse, lõpetamata arendused, bilansiväline PV sisse

2.5. Tootmisühiku meetod

- **Aeg**: kuupäev
- **Kasutus**: teksti lisamine

2.6. Kasutajad

- **Tüüp**: vara tüüp Personalimoodulis. Valik rippmenüüst. Seadistamist vaata: [Vara ja personali vahendite seos](#)
- **Kasutaja**: valik kasutajate tabelist. Asetub kood
- **Kasutaja nimi**: näidatakse kasutaja nime (peale salvestamist), muuta ei saa
- **Leping**: dokument, mille alusel vara kasutajale väljastati. Tekstiväli. Ei ole kohustuslik
- **Väljastaja**: valik kasutajate tabelist. Asetub kood
- **Väljastaja nimi**: näidatakse nime (peale salvestamist), muuta ei saa

- **Algus kp:** vara kasutajale väljastamise kuupäev
- **Lõpp kp:** vara tagastamise või vastutuse lõppemise kuupäev
- **Kommentaar:** selgitav tekst. Ei ole kohustuslik

2.7. Osakaalud

Võimaldab ühe kuu amortisatsiooni finantskannet jagada mitme kuluobjekti või projekti vahel.

- **Osakaal:** numbriline väli
- **Kulu objekt:** objekt või objektide komaga nimekiri
- **Kulu projekt:** valik projektide nimekirjast, asetub kood
- **Alguse kuupäev:** kehtivuse alguse kuupäev
- **Lõpu kuupäev:** kehtivuse lõpu kuupäev

2.8. Tegevused

Näitab põhivaraga tehtud tegevusi (amortisatsioon, ümberhindlus jne).

- **Aeg:** kuupäev
- **Tegevuse aeg:** kuupäev
- **Kande aeg:** kuupäev
- **Tegevus:** tegevuse nimi- tegevuste koodide info siin [Vara tegevused](#)
- **Kes:** kasutaja kood
- **Millal:** tegevuse kuupäev
- **Kulu:** kulu summa (nt. amortisatsioonikulu kuusumma)
- **Väärtus:** väärtuse summa (nt. soetamisel põhivara maksumuse summa)
- **Kanne:** kande number
- **Dokument:** seotud dokumendi number
- **Kommentaar:** seotud dokumendi kommentaari välja info

3. Uue põhivara kaardi loomine

Uut põhivara kaarti saab luua alljärgnevalt:

- Ostuarve dokumendi pealt
- Kulutuse dokumendi pealt
- Lao mahakandmise dokumendi pealt
- Põhivara registrist
- Massimportides põhivara kaardid

3.1. Ostuarve dokumendi pealt põhivara kaardi loomine

Ostuarve sisestada, konto väljale valida varakonto, millele peab minema põhivara soetusmaksumus.

NRTüüp	Konto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	KM	Algus	Lõpp	Toös	Korr. objekt	Korr. projekt	Sissetulek	Hankija arve	Summa	Ressurss	Kulutus	Vara	Uus PV	
1	125381	LADU	K201	JANE	Server XY	20000.00	1	4000.00													☐
2																					☐

Peale ostuarve kinnitamist tekib ridade üleval oleva kolmanda täpikese alla nupp Uus PV.

Vajutamisel avaneb ekraanile uus põhivara kaart juba eeltäidetud infoga, mida on võimalik pärida ostuarvelt ning mis jääb otseselt selle ostuarvega seotuks. Andmed lisatakse automaatselt juhul, kui ostuarvele valida konto, mis ühtib vara klassi kontoga.

Kontod: asetuvad vara klassilt.

Kui kasvõi üks konto on mõnel vara kaardil (materiaalne PV või immateriaalne PV) määramata, siis programm ei lase koostada ühtegi amortisatsiooni kannet. Kehtib ka tuleviku vara kaartide kohta.

Ostuarve real kui kogus on suurem kui 1, salvestub Põhivara kaardile koguseks 1, sest põhivara saab ühe kaardi peal olla ainult 1 tk.

Hoolduse, asukoha ja kindlustusandmed on informatiivse iseloomuga, kasutatavad vastavalt vajadusele.

3.2. Kulutuse dokumendi pealt põhivara kaardi loomine

Peale kulutuse kinnitamist tekib ridade üleval oleva kolmanda täpikese alla nupp Uus PV. Vajutamisel avaneb ekraanile uus põhivara kaart juba eeltäidetud infoga, mida on võimalik pärida kulutuselt ning mis jääb otseselt selle kulutusega seotuks. Andmed lisatakse automaatselt juhul, kui kulutusele valida konto, mis ühtib vara klassi kontoga.

Number 100009 Aeg 08.03.2022 Uuring

Kulutaja MALLE Kulutaja nimi Malle Maasikas

Op. aeg 08.03.2022 Kinnitaja Projekt

Tüüp Vara Objekt

Kasutaja JANE Alates Kuni

Kommentaar Arvuti ostmine

Tellimus Korraldus Väline tunnus

Sisekommentaar

Viimati muutis: JANE 08.03.2022 9:24:43 Aseta retsept Massasetaja

Valuuta EUR KM kokku 300.00 Summa 1500.00 Baas 1500.00

Kurss 1 K-vahe 0.00 Tasuda 1800.00

NR	Tüüp	Aeg	Algus	Lõpp	Summa-T	K-vahe	OID	Vara
1		01.02.2021						Uus PV Uus VV Lisa PV Lisa VV

3.3 Lao mahakandmise dokumendi pealt põhivara kaardi loomine

Peale lao Mahakandmise dokumendi kinnitamist tekib ridade lõppu nupp Uus PV. Vajutamisel avaneb ekraanile uus põhivara kaart juba eeltäidetud infoga, mida on võimalik pärida lao mahakandmiselt ning mis jääb otseselt selle mahakandmisega seotuks.

Lao mahakandmise dokumendil vajalik peenhäälestus **Uue vara loomine** - JAH

3.4. Põhivara kaardi loomine registrist

Põhivara kaardi saab luua Põhivara registrist või Põhivara kaardi pealt.

Raamat → Põhivara → Lisa uus

Käsitsi loodud põhivara kaardil ei ole eeltäidetuid andmeid.

3.5. Massimpordi mooduli kaudu põhivara kaartide loomine

Suurte andmemahatude puhul on mugav kasutada massimpordi moodulit. Annab võimaluse importida Directosse eelvormistatud Exceli tabel koos põhivara kaartide infoga ja selle tulemusena luuakse Directosse vastav arv põhivara kaarte. Sama mooduli kaudu on võimalik ka andmete massiline uuendamine.

Massimportimisel on oluline teada, et ettevalmistatud andmetabelis peab vara tüüp olema esitatud numbrina:

0 - väikevahend 1 - materiaalne pv 2 - immateriaalne pv 3 - mahakantud pv

3.6. Eelneva kulumiga põhivara kaardi sisestamine

Kasutada ainult algsaldode sisestamisel. Võimalik kasutada ka kui ostetakse/liidetakse uus ettevõtte või osakond ja lisanduvad põhivarad on vaja juba töötavas Directo baasis lisada algsaldodega.

Algsaldode sisestamisel järgi täpselt etteantud etappe.

3.6.1. Märki Vara kuupäev algsaldode jaoks

Kui põhivarakaardi sisestamisel on juba **eelnev kulum summa** teada, siis enne selle sisestamist tuleb süsteemi seadistustesse lisada kulum kuupäev. Vastava seadistuse leiad siit: Seadistused > Süsteemi seadistused > Vara seadistused > Vara kuupäev algsaldode jaoks. Näiteks: vara kuupäev **algsaldode** jaoks on **31.12.2021**. Sellisel juhul tuleb antud kuupäev märkida süsteemi seadistuste alla.

Vara kuupäev algsaldode jaoks

31.12.2021

3.6.2. Täida vara kaardi väljad

Järgmisena tuleb täita põhivara kaartidel arvestuse algusaeg, soetushind ja kulum.

Salvestage kaart ning peale seda lisage kulumi summa, muidu kustub kaardi esmaskordsel salvestamisel kulum ära.

FINANTSANDMED							
Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Amort %	Arvestuse lõpp	Kulum	Hetkehind	Min.väärtus
01.07.2021	1000	0	33.3333	30.06.2024	125	875	
Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Soetushind kokku	Amordi kanne	Amordi kanne	Inventuur	
	27.78	30.06.2024	1000				

Arvuta arvestuse lõpp

3.6.3. Kustuta Vara kuupäev algsaldode jaoks

Kui põhivara kaardid on täidetud, tuleb tagasi minna süsteemi seadistustesse ning kustutada eelnevalt märgitud kuupäev.

3.6.4. Tee hooldus

Kõige viimase sammuna tuleb teha ka hooldus. Raamat > Aruanded > Hooldus Ava Hooldus ning lisada mumm Robotid lahtrisse:

☐ Kontroll ☐ Hooldus ☐ Import/Export ☐ Kasutaja failid ☒ Robotid			
Kirjeldus	Ühekordne Käivitusi	Käivitati Käivitaja Automaatkäivitus aeg	
Tee hankijale ettemaksudest EURi omad	☐ 0		Käivita
Tee klientide ettemaksudest EURi omad	☐ 0		Käivita
Korrasta inventari ajalugu	☐ 0		Käivita

Kui kuupäev on sisestamata, siis salvestatakse kulum hetkekuupäevaga ning varasematesse perioodidesse amortisatsiooni kandeid enam teha ei saa.

Kui süsteemiseadistus Vara kuupäev algsaldode jaoks on täidetud:

- kulumi lahter varakaardil on muudetav
- ei saa arvutada amortisatsiooni
- ära muuda vara lehitsejat

3.6.5. Kulumiga põhivara kaardi lisamine massimpordiga

Kui sisestatavaid põhivarasid on palju, on soovitatav kasutada massimpordi.

Soovitame esmalt proovida luua üks põhivara kaart massimpordi mooduli abil, et veenduda andmete õiges sisestuses.

1. Esmalt märgi Seadistused > Süsteemi seadistused > Vara seadistused > Vara kuupäev algsaldode jaoks.
2. Seejärel valmista ette Exceli tabel soovitud imporditavate väljadega, näiteks nii:

	A	B	C	D	E	F
1	Kood	Nimi	Klass	Arvestuse algus	Soetushind	Kulum
2	45680	Laadur Bobcat 1	MASINAD	01.07.2021	150000	5750
3	45681	Laadur Bobcat 2	MASINAD	01.07.2021	250000	6750
4	45682	Laadur Bobcat 3	MASINAD	01.07.2021	350000	7750
5						

3. Ava mass import, mille leiad Seadistused > Üldised seadistused > Mass import ning valmista ette tabel valides samad tulbad samas järjekorras, mis Excelis.

Directo seadistused

Kõik Otsi seadistust...

Süsteemi seadistused > Üldised seadistused > Mass import

Üldised seadistused > **Mass import**

Tabel: Vara Vali impordi väljad ainult uued

Võtmeväli: Kontroll: Lisavälja parameetri separaator: Reava:

Sisesta imporditavad andmed või lae üles teksti faili UTF-8 formaadis: Vali fail

Vali tulbad

Komplekt: Isiklik **Salvesta ja rakenda** Salvesta uue komplektina

Aktiivsed tulbad

Tabelli tulpade järjekorra muutmiseks lohista need soovitud kohta.

Nr	Nimetus	Järjekord
	KOOD	
1	NIMI	
2	KLASS	
3	ARVESTUSE ALGUS	
4	SOETUS M	
5	KULUM	

Kopeeri omale kasutaja seadistus Kopeeri

4. Kopeeri Excelist väärtused (pealkirju lisada ei tohi) massimpordi tabelisse.

Directo seadistused

Kõik Otsi seadistust...

Süsteemi seadistused > Üldised seadistused > Mass import

Üldised seadistused > **Mass import**

Tabel: Vara Vali impordi väljad ainult uued Loo puuduvad seotud kaardid

Võtmeväli: Kontroll: Lisavälja parameetri separaator: Reavahetuse separaator:

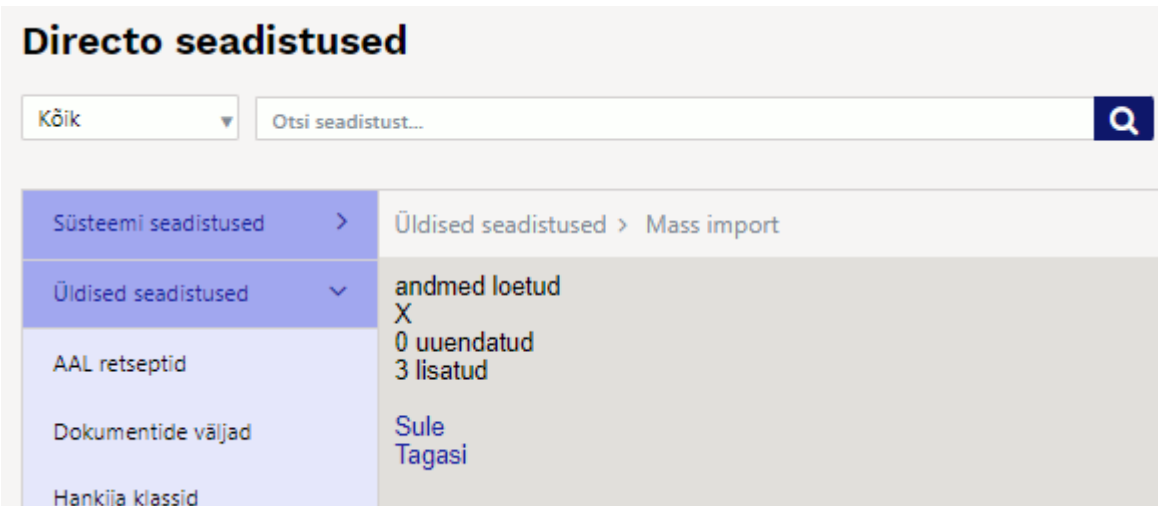
Sisesta imporditavad andmed või lae üles teksti faili UTF-8 formaadis: Vali fail Pole valitud

45680	Laadur Bobcat 1	MASINAD	01.07.2021	150000	5750
45681	Laadur Bobcat 2	MASINAD	01.07.2021	250000	6750
45682	Laadur Bobcat 3	MASINAD	01.07.2021	350000	7750

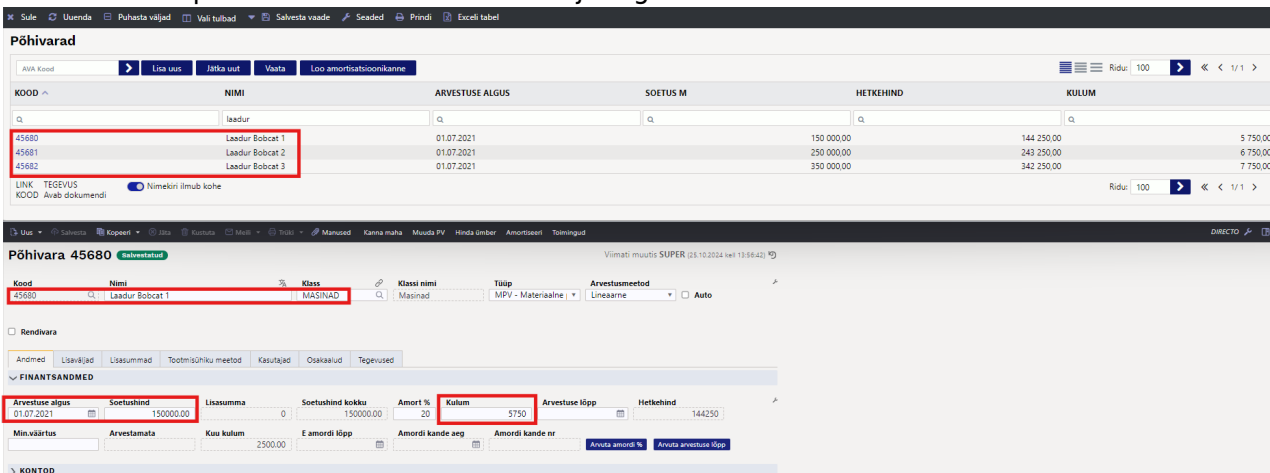
1. Kood
2. Nimi
3. Klass
4. Arvestuse algus
5. Soetus m
6. Kulum
Suurim kood hetkel: 11122233

IMPORT

5. Õige tulemuse korral saad järgneva teate:

6. Tekkivad uued põhivarakaardid soovitud väljadega:

7. Eemalda Seadistused > Süsteemi seadistused > Vara seadistused > Vara kuupäev algsaldode jaoks.

Massimport on mõeldud vanade andmete uuendamiseks või uute andmete importimiseks Excelli failidena. Täpsemalt saab lugeda [siit](#).

Massimport mooduli saab tellida ühekordse tasu eest ([Directo hinnakiri](#)) kirjutades info@directo.ee.

3.7. Põhivara koodide numeratsioonid

Põhivara jaoks saab kasutada ühte või mitut põhivara koodide seeriat.

- Kõikide põhivarade jaoks on kasutusel üks seeria

Kui on üks seeria kasutusel, siis järgmise põhivara kaardi loomisel võetakse põhivara koodiks järgmine selle seeria kood. (Näiteks PV1 - järgmise kaardi loomisel pannakse põhivara koodiks PV2)

- Kõikide põhivarade jaoks on kasutusel mitu seeriat

Kui on mitu seeriat kasutusel, siis järgmise põhivara kaardi loomisel peab koodi peal tegema topeltkliki ja valima seeria, mida kasutatakse.

Kui soovitakse kasutada seeriates numbreid - näiteks PV00001, tuleb koodi numbriosa ette lisada number - näiteks PV10001. Kasutades koodi PV00001 pakub programm järgmise koodina PV2.

Kui kood on PV10001, pakub programm järgmise koodina PV10002.

4. Põhivara kaart on muudetav

Süsteemiseadistus - Vara seadistused → Vara kaart on muudetav - EI/JAH . Vaikimisi on seadistus JAH.

JAH - valiku puhul saab kõiki muutusi teha otse põhivara kaardil, aga ei saa hiljem võtta aruandeid varasema perioodi kohta - kes oli vastutaja jne.

EI - valiku puhul saab muutusi teha ainult lisadokumentide peal. Muutused salvestuvad ning neist saab koostada mineviku aja järgi aruandeid. **EI** õiguste korral saab muuta põhivara välju, mis ei ole põhivara kaardil suletud.

Kui süsteemiseadistus Vara väljad on muudetavad → EI lukustuvad väljad peale seda, kui on esimest korda amortisatsiooni arvestatud või on koostatud mõni muu dokument (Muutus, Inventuur).

Põhivara kaardil lukustuvad järgmised väljad:

- Kood
- Klass
- Tüüp
- Arvestusmeetod
- Finantsandmed (kõik põhivara kaardil olevad finantsandmed)
- Kontod (kõik põhivara kaardil olevad kontod)
- Ostetud
- Osakond
- Kasutaja
- Vastutaja
- Objekt
- Klient
- Projekt
- Amordi osakaal
- Kulu objekt
- Kulu projekt

5. Põhivara kaardi kinnitamine

Soovi korral on võimalik Directo seadistada selliselt, et põhivara ja immateriaalse vara tüüpi vara kaardi peab kinnitama. Selle võimaluse eesmärk on pakkuda paindlikuma protsessi seadistamise võimalust olukordades, kus näiteks vara ostmise ja arvelevõtmise toimingute vahel on ajaline viide ning soovitakse olla tehingute toimumise ajas täpne. Või siis peab enne vara arvele võtmist selle keegi valideerima jne.

- Põhivara kaardi kinnitamine tekitab finantskande.
- Kinnitamise võimalusega (kohustusega) kaasneb ka see, et kinnitamata kaartidele ei arvestata kulumit.
- Kinnitatud põhivara kaardile ei saa lisasummasid lisada. Lisasummade jaoks tuleb luua uus põhivara kaart ja master lahtrisse sisestada põhivara kood, millega see on seotud.

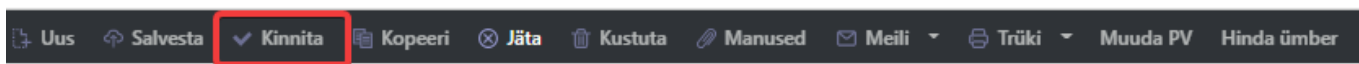
Kinnitamata põhivara kaardid tulevad vara kulumit ja vara nimekirja aruandesse.

5.1. Kinnitamise seadistamine

Seadistused > Süsteemi seadistused >Vara seadistused on järgmised vara kinnitamist mõjutavad seadistused:

- **Vara peab olema kinnitatud** - valikud **Ei, Jah**
 - **Ei** - vara kaarti ei pea ega saa kinnitada;
 - **Jah** - vara kaardi (materiaalne pv, immateriaalne pv) peab kinnitama, et sellele saaks kulumit arvestada.
- **Vara arvelevõtmise konto** - konto, mida kasutatakse vara arvelevõtmise kande krediidipolel. Kontoplaani on vaja lisada nõ. vara arvelevõtmise vahekonto. Vt. 4.2. Kasutamine.

Kui vara kinnitamise nõue on sisse lülitatud, tekib uue vara päisesse nupp **Kinnita**:

Kui vara kinnitamise funktsioon kavatsetakse kasutusele võtta ja vara moodulit on juba kasutatud ning varadele kulumit arvestatud, tuleks esmalt pöörduda Directo klienditoe poole. Klienditugi aitab senised kasutusel olnud varad märkida kinnitatuks. Vanade kaartide iseseisev kinnitamine tekitab ka neile arvelevõtmise finantskanded, mis rikuks või risustaks senist raamatupidamist.

5.2 Kinnitamise kasutamine

5.2.1. Põhivara ostetakse ostuarvega

Ostuarve sisestamine on sarnane ilma kinnitamata põhivarakaardi loomisega (vt.3.1.), kuid ostuarve reale märgitakse vara arvelevõtmise vahekonto (vt. 4.1. Seadistamine). Ostuarve kinnitamisel tekib kanne, kus põhivara maksumus konteeritakse: **deebet- vara arvelevõtmise vahekontole**.

Põhivara maksumus ei lähe kohe põhivara kontole, vaid jääb ootele vahekontole. See tehing toimub ostuarve operatsiooni kuupäevaga.

Põhivara kaardi saab luua vastava nupuga ostuarve realt või käsitsi. Kui põhivara kaart on olulise infoga täidetud (vt. Uue põhivara kaardi loomine), siis saab kaardi kinnitada vajutades vara päises **Kinnita**. Vaheaknas võidakse küsida numbriseeriat, millesse finantskanne luua. Tekib kanne, mis võtab põhivara arvele soetusmaksumusega ja krediteerib vahekonto. Kanne luuakse põhivara kaardi arvestuse alguse kuupäevaga. Vt.kanne.

5.2.2. Põhivara omandatakse muu tehinguga

Kulutuselt põhivara kaardi loomisel kehtivad samad reeglid nagu ostuarvelt põhivara kaardi loomisel. Kulutuse vastavale reale märgitakse vara arvelevõtmise konto.

Lao mahakandmise dokumendilt põhivara kaardi loomisel valitakse dokumendi kontoks vara arvelevõtmise konto.

Põhivara arvelevõtmise **finantskanne** moodustub kinnitamisel järgmiselt:

Päis				
Number	Tüüp	Aeg	Seletus	
	'INV'	Põhivara kaardi Arvestuse algus	'Vara '+[vara.kood]+'':[vara.nimetus]+' arvelevõtmine'+ ' '+[vara.aeg]	
Read				
Pool	Konto	Objektid	Projekt	Summa
Deebet	Põhivara kaardi Vara konto	Kaardi objektid	Kaardi projekt	Kaardi soetushind
Kreedit	Süsteemi seadistustest 'Vara arvelevõtmise konto'	Kaardi objektid	Kaardi projekt	Kaardi soetushind

Peale kinnitamist tekib Põhivara kaardi sakile **Tegevused** vastav kande kirje (Vara kinnitamine):

! Põhivara kaarti saab ka kinnitusest avada seni, kuni sellele pole arvestatud kulumit või tehtud muud tehingut, mis tekitab finantskanne. Avamiseks tuleb kasutada **Hoolduse** all leiduvat **Dokumentide avamise** funktsiooni.

6. Põhivara amortisatsioon

Amortisatsiooni arvestatakse vastavalt põhivara kaardil märgitud meetodile ja määrale.

6.1. Amortisatsiooni meetodid

Kasutusel on järgmised amortisatsiooni arvestamise meetodid

- Lineaarne meetod
- Alaneva jäägi meetod
- Tootmisühiku meetod

Vaikimisi arvutatakse amortisatsiooni **lineaarsel meetodil**.

6.1.1. Lineaarne meetod

Lineaarsel meetodil arvestatakse amortisatsioonimäära soetusmaksumusest.

Amortisatsioonikulu = (soetusmaksumus - min.väärtus) / vara kasulik tööiga

Näide:

Põhivara Soetusmaksumusega 120 000 amortiseeritakse 20% aastas kasutades lineaarset meetodit, amortiseerub 5 aastaga lõplikult (igal aastal 24 000, igal kuul 2000).

6.1.2. Alaneva jäägi meetod

Alaneva jäägi meetodi korral väheneb Põhivara baasväärtus igal aastal amortisatsioonisumma võrra.

Näide

Põhivara Soetusmaksumusega 120 000, mida amortiseeritakse 20% aastas kasutades alaneva jäägi meetodit, amortiseerub esimesel aastal 24 000 (2000 kuus), teisel aastal 19 200 (1600 kuus) (20% 120 000 - 24 000) jne. Selle meetodi puhul ei amortiseeru Põhivara kunagi lõplikult.

6.1.3. Tootmisühiku meetod

Juhul kui amortisatsiooni hakatakse arvestama tootmisühiku meetodit kasutades, siis põhivara finantsandmete alla ei sisestata aasta amortisatsiooni protsenti, vaid määratakse kasutuslimiit sakis „Tootmisühiku meetod“. Saab kasutada koos osakaaluga amortisatsiooni arvestades.

Kui kasutuslimiidi number on täidetud, arvestatakse automaatselt amortisatsiooni tootmisühiku meetodil ning finantsandmete all olev amortisatsiooni% muutub nulliks.

Põhivara EV4 Salvestatud

Kood	Nimi	Klass	Klassi nimi	Tüüp	Arvestusmeetod
EV4	Tootmispink	125301	Tootmisseedmed	Materiaalne PV	Tootmisühik

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused
--------	------------	------------	----------------------------	-----------	-----------	-----------

Kasutuslimiit	Ühik	Kokku kasutatud	Jääk
10000.00	tundi		10000.00

Kasutatakse näiteks transpordivahendi amortiseerimisel kilomeetrite järgi, tootmisingi amortiseerimisel töötatud tundide järgi jne.

Amortisatsiooniarvestus on kuupõhine. Igakuiselt tuleb märkida kui palju põhivara on kasutusel olnud.

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused
Kasutuslimiit	Ühik	Kokku kasutatud	Jääk			
10000.00	tundi	160.00	9840.00			

Kopeeri valitud Kustuta valitud

Nr	Aeg	Kasutus
1	31.01.2022	160.00
2		

Amortisatsioonikande tegemisel võetakse arvesse kogu kasutuslimiit ja kui palju põhivara oli sellel kuul kasutusel. Sellest lähtuvalt arvutatakse amortisatsiooni protsent ja summa valemil:

$$(kuu\ kasutus / kasutuslimiit) * soetusmaksumus$$

$$(160 / 10\ 000) * 200\ 000 = 3200$$

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused				
Nr	Aeg	Tegevuse aeg	Tegevus	Kande aeg	Väärtus	Kulu	Kanne	Dokument	Kes	Millal
1	31.01.2022	31.01.2022	Amortisatsioon	22.01.2022 12:53:27		3200	100276		JANE	22.01.2022 12:53:27

Finantskanne

Finants - kanne INV: 100273 Salvestatud

Tüüp: INV Number: 100273 Aeg: 31.01.2022 Seletus: Amort 01.01.2022:31.01.2022 Vahe: 0

Kopeeri valitud Kustuta valitud Massasetaja Aseta retsept Jaga ressursidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit
1	125309			EV4: Tootmiseadmete akumulieeritud kulum 01.01.2022:31.01.2022		30.00
2	551130			EV4: Tootmiseadmete amortisatsiooni kulu 01.01.2022:31.01.2022	30.00	

6.2. Amortisatsiooni arvutamine

Amortisatsiooni kandeid saab luua pärast põhivara kaartide sisestamist. Kõik põhivara kaardid peavad olema korrektselt täidetud.

Põhivara lehitsejas saab amortisatsiooni arvutada kõikidele põhivaradele nupp **Loo amortisatsioonikanne**.

Põhivarad

AVA Kood > Lisa uus Vaata Uuenda ajalugu Kustuta ajalugu **Loo amortisatsioonikanne**

Põhivara kaardil saab arvutada amortisatsiooni ühele põhivarale nupp **Amortiseeri**.

Uus Salvesta Kopeeri Jäta Kustuta Manused Meili Trüki Kanna maha Muuda PV Hinda ümber **Amortiseeri**

Põhivara J1904 Salvestatud

Tekkinud aknas saab valida:

Sisesta kande tegemise aeg ja seeria.

Seeria FIN

Vara 1121

Klass 125311

Objekt ADMIN

Projekt

Kuu Jaanuar Aasta: 2022

OK Jäta

- **Seeria**- finantskande seeria, millesse peab kanne moodustama (tavaliselt tekib automaatselt);
- **Vara**- põhivara kood, millele soovitakse amortisatsiooni arvestada. Täidetakse juhul, kui soovitakse arvestus teha ainult ühele põhivarale. Kui soovitakse kõikidele põhivaradele korraga arvestus teha, siis tuleb see väli tühjaks jätta;
- **Klass** - amortisatsiooni saab arvutada klassi kaupa; võimalik lisada klasse komaga nimekirjana
- **Objekt** - amortisatsiooni saab arvutada objekti või objekti kombinatsioonide klassi kaupa;
- **Projekt** - amortisatsiooni saab arvutada projekti kaupa;
- **Kuu** - millise kuu kohta arvestus ja kanne luuakse.

Jättes vara, klassi, objekti, projekti lahtri tühjaks - arvestatakse amortisatsiooni kõikidele põhivaradele. Peale OK nuppu vajutamist tuleb ekraanile tekitatud finantskanne:

Finants - kanne INV: 100339 Salvestatud

Tüüp: INV, Number: 100339, Aeg: 31.03.2022, Seletus: Amort 01.03.2022:31.03.2022, Vahe: 0

Kopeeri valitud Kustuta valitud Massasetaja Aseta retsept Jaga ressursidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit
1	125369			ARVUTI15: Arvutite ja arvutisüsteemide kulum 01.03.2022:31.03.2022		416.67
2	551136			ARVUTI15: Arvutite ja arvutisüsteemide amortisatsiooni kulu 01.03.2022:31.03.2022	416.67	

Finantskanne on ühine kõikidele põhivaradele, mis on ühe amortisatsiooniarvestuse vahelehe peal. Amortisatsioonikandeid ei pea tegema iga põhivara jaoks eraldi.

Põhivara kaardil muutub kulum summa ja hetkehind ning viimase amortisatsioonikande märged tekib põhivara kaardile. Viimase kande number on dokumendi päises lingina näidatud, selle peale klikates avaneb vastav amordikanne:

Põhivara ARVUTI15 Viimati muutis (directo) (20.02.2022 kell 12:12:18)

Seotud dokumendid: ostuarve: 100182 amordi kanne inv_100339

Kood: ARVUTI15 | Nimi: Väike server | Klass: 125361 | Klassi nimi: Arvutid ja arvutisüs | Tüüp: MPV - Materiaalne | Arvestusmeetod: Lineaarne

Andmed | Lisaväljad | Lisasummad | Tootmisühiku meetod | Kasutajad | Osakaalud | Tegevused

FINANTSANDMED

Arvestuse algus: 01.03.2022	Soetushind: 15000	Lisasumma: 0	Soetushind kokku: 15000	Amort %: 33.3333	Kulum: 833.34	Arvestuse lõpp:	Hetkehind: 14166.66
Min.väärtus:	Arvestamata:	Kuu kulum: 416.67	E amordi lõpp: 31.01.2025	Amordi kanne: 31.03.2022	Amordi kanne: 100339	Inventuur:	

Juhul kui näiteks septembri ja oktoobri amort on arvestamata ja kanne tegemisel valitakse kuuks november, siis amordikanne tekib novembri lõpu kuupäevaga ja amordisummad tulevad kolme kuu kohta. Kanne seletuses on ka näha, et kanne on tehtud kolme kuu kohta:

Finants - kanne INV: 100374 Salvestatud Viimati muutis JANE (18.03.21)

Tüüp: INV | Number: 100374 | Aeg: 30.11.2022 | Seletus: Amort 01.09.2022:30.11.2022 | Vahe: 0

Kopeeri valitud | Kustuta valitud | Massasetaja | Aseta retsept | Jaga ressursidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedid
1	125369			ARVUTI39: Arvutite ja arvutisüsteemide kulum 01.09.2022:30.11.2022		1666.68
2	551136			ARVUTI39: Arvutite ja arvutisüsteemide amortisatsiooni kulu 01.09.2022:30.11.2022	1666.68	

Mitme kuu amordi korruga arvestamisel tekib kasumiaruandesse amordikulu ainult viimasesse kuusse ning inventari mooduli aruandeid saab finantsaruannetega võrrelda ainult viimase kuu lõpu seisuga.

Kui põhivara jääkväärtus on 0 ja põhivarale lisatakse lisasumma, siis selleks, et amortisatsiooni hakkaks arvutama samast kuust, tuleb arvestuse algus panna kuu 1. kuupäev. Kui soovitakse amortisatsiooni hakata arvutama järgmisest kuust, siis panna kuu viimane kuupäev.

6.2.1. Eeldatav amortisatsiooni lõpu aeg ja viimane tehtud kanne

Põhivara kaardil FINANTSANDMED blokis on näha eeldatav amortisatsiooni lõpu aeg ning viimane amortisatsiooni arvutamise kuupäev ja kanne. Amortisatsioonikande link avaneb põhivara päises.

E amordi lõpp	Amordi kanne	Amordi kanne
31.12.2024	31.12.2021	100245

6.2.2. Amortisatsiooni saab arvutada ka negatiivse põhivara soetusmaksumuse summa pealt

- vajalik sihtfinantseerimise brutomeetodit kasutades RTJ 12 (17)
- kontserni sees kui varasid müüakse ühelt seotud osapoolelt teisele mitteturuhinnas
- muudel spetsiifilistel vajadustel

6.2.3. Amortisatsiooni ümardus

Amortisatsioonikande ümardust märgib süsteemiseadistus

Põhivara kulumi ümardus, mitu kohta pärast koma: 0, 1 või 2

0 ▾

Näide - 0 kohta peale koma

☐ Nr ^	Konto	Sisu	Deebet	Kreedit
	> Otsi	> Otsi	> Otsi	> Otsi
1	125319	J2301: Transpordivahendite akumuleeritud kulum 01.01.2020:31.01.2020		1361.00
2	551131	J2301: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.01.2020:31.01.2020	1361.00	

Näide - 1 koht peale koma

☐ Nr ^	Konto	Sisu	Deebet	Kreedit
	> Otsi	> Otsi	> Otsi	> Otsi
1	125319	J2301: Transpordivahendite akumuleeritud kulum 01.02.2020:29.02.2020		1360.80
2	551131	J2301: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.02.2020:29.02.2020	1360.80	

Näide - 2 kohta peale koma

☐ Nr ^	Konto	Sisu	Deebet	Kreedit
	> Otsi	> Otsi	> Otsi	> Otsi
1	125319	J2301: Transpordivahendite akumuleeritud kulum 01.03.2020:31.03.2020		1360.83
2	551131	J2301: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.03.2020:31.03.2020	1360.83	

6.2.4. Amortisatsiooni periodiseerimine

Süsteemiseadistus → Põhivara amortisatsioon periodiseeritakse → Jah/Ei võimaldab arvutada korruga amortisatsiooni mitme kuu kohta korruga ning periodiseerib finantskande kuude vahel laiali.

Kui põhivara amortisatsioonikanne koostatakse ühe kuu kohta, on amortisatsiooniarvestuse kanne mõlema süsteemiseadistusega ühesugune.

6.2.4.1. Periodiseeritud amortisatsioon

Süsteemiseadistus → Põhivara amortisatsioon periodiseeritakse → jah Põhivara amortisatsiooni arvutamisel mitme kuu kaupa:

- Kasumiaruandes on ka pikema perioodi amortisatsiooni korruga arvutamisel iga kuu kulu õiges perioodis.
- **Vara kulumi** aruandes näitab kuu aruanne amortisatsioonikulu ühe kuu kohta.
- **Vara kulumi aruanne** on võrreldav **Bilansi** ja **Kasumiaruandega**.

Näide

- Amortisatsiooni arvutamise periood 01.04 - 31.05.22

Finants - kanne INV: 100262 Salvestatud

Tüüp: INV Number: 100262 Aeg: 31.05.2022 Seletus: Periodiseeritud Inventari amort 01.04.2022:31.05.2022

valitud Kustuta valitud Massasetaja Aseta retsept Jaga ressursidelt

	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM koor	Aeg
1	125319			Periodiseeritud J1904: Transpordivahendite akumuleeritu...		67.00		30.04.2022
3	551131			Periodiseeritud J1904: Transpordivahendite amortisatsio...	67.00			30.04.2022
2	125319			Periodiseeritud J1904: Transpordivahendite akumuleeritu...		67.00		
4	551131			Periodiseeritud J1904: Transpordivahendite amortisatsio...	67.00			

6.2.4.2. Periodiseerimata amortisatsioon

Süsteemiseadistus → Põhivara amortisatsioon periodiseeritakse → Ei

Seadistus on vajalik, kui eelmised kuud on juba lukus ja amortisatsioon on jäänud arvutamata - siis peaks kogu amortisatsioonikulu kajastama perioodis, mis on avatud.

- Kui amortisatsiooni arvutatakse korraga pikema perioodi kohta, siis luuakse finantskanne viimase kuu lõpukuupäevaga kokku kogu perioodi kohta.
- **Kasumiaruandes** on amortisatsioonikanne kõik viimases kuus.
- **Vara kulumi aruandes** näitab kuu amortisatsioonikulu ühe kuu kohta.
- **Vara kulumi aruanne** ei ole vahepealsetel kuudel võrreldav **Bilansi** ja **Kasumiaruandega**. Bilansisaldod on õiged viimase kuu lõpus.

Näide

- Amortisatsiooni arvutamise periood 01.06 - 31.07.22

Finants - kanne INV: 100263 Salvestatud

Tüüp: INV Number: 100263 Aeg: 31.07.2022 Seletus: Inventari amort 01.06.2022:31.07.2022

eri valitud Kustuta valitud Massasetaja Aseta retsept Jaga ressursidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM koor	Aeg
1	125319			J1904: Transpordivahendite akumuleeritud kulum 01.06.2...		134.00		
2	551131			J1904: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.06.2...	134.00			

6.2.5. Amortisatsiooni saab arvutada kas miinumumväärtuseni või arvestuse lõpuni

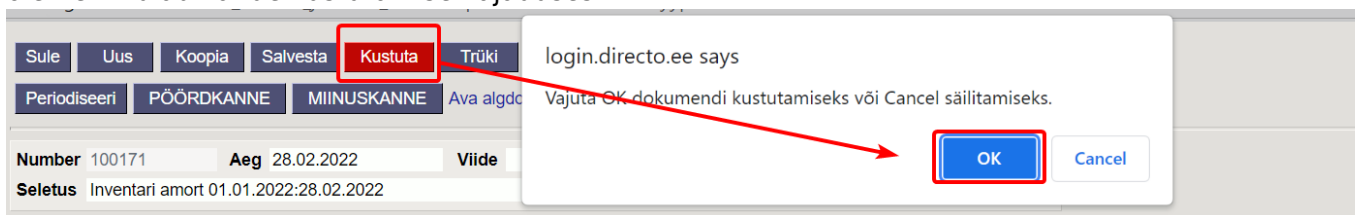
Süsteemiseadistus „Põhivara amortiseeritakse kuni : „Miinumumväärtuseni“/ „Arvestuse lõpuni“

Põhivara amortiseeritakse kuni miinumumväärtuseni arvestuse lõpuni

- **Miinumväärtuseni** - amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse siis, kui põhivara jääkväärtus on võrdne miinumväärtuse summaga.
- **Arvestuse lõpuni** - ei arvesta miinumväärtuse summat, vaid amortiseerib põhivara sellest edasi, kuni jääkväärtus on 0, juhul kui põhivara kaardil ei ole märgitud väljal Arvestuse lõpp kuupäeva. Kui on märgitud arvestuse lõpu kuupäev, siis ei arvutata amortisatsiooni järgmistesse kuudesse.

6.3. Amortisatsiooni kande kustutamine

Juhul kui tekitatud amordikanne ei ole sobilik (oli kogemata valitud vale periood, mõni põhivara oli unustatud arvestusele võtta jne), siis amordikannet on võimalik väga lihtsalt ära kustutada ja uuesti tekitada. Kustutamiseks vajutatakse kandel Kustuta nuppu. Programmi küsimusele vastame OK, kui oleme kindlad kande kustutamise vajaduses:

6.4. Osakaaluga amortisatsioon

Võimaldab etteantud perioodis jagada amortisatsiooni kulu korraka mitme objekti ja/või projekti vahel.

6.4.1. Esimene osakaalu seadistamine

- **Osakaal:** numbriline väli
- **Kulu objekt:** objekt või objektide komaga nimekiri
- **Kulu projekt:** valik projektide nimekirjast, asetub kood
- **Alguse kuupäev:** kehtivuse alguse kuupäev
- **Lõpu kuupäev:** kehtivuse lõpu kuupäev

Osakaalu saki all tulba **Osakaal** väljale märgitakse osakaalu % numbrina. Järgmisele reale asetub automaatselt number nii et kokku tuleb 100.

- Põhivara kaarti luues, kui amortisatsiooni kulu ei taheta jagada, ei pea osakaalu saki täitma.
- Osakaalu saab põhivara kaardil muuta, kuni esimese mistahes selle põhivaraga seotud dokumendi kinnitamiseni või amortisatsiooni arvutamiseni.
- Alates kuupäev algselt tuleb arvestuse alguse kuupäev. Alates kuupäeva saab muuta ainult läbi MUUTUS dokumendi.
- amordi ja mahakandmise kontodele võetakse alati objekt ja projekt kulu objekti ja kulu projekti väljalt.
- Kui amortisatsiooni kandel ei ole osakaalu ja osakaal on täitmata, s.t. osakaal on 100 %, siis amortisatsiooni kulukonto võtab objekti ja projekti põhivara pealehel Kulu objekti ja Kulu projekti väljalt.
- Kui on osakaal - (kulu) amordi osakaalu kande võtab objektid ja projekti kulu objekt ja kulu projekt tulbast. Ümardus läheks suurema numbril külge.

- Kui on osakaal - (kulu) mahakandmise osakaalu kandelega võtab objektid ja projekti kulu objekt ja kulu projekt tulbast. Ümardus läheks suurema numbriga külge.

6.4.2. Osakaalu näide

Sõiduauto on kasutusel korraga nii müügi- kui lao osakonnas ja kandel jagatakse kulu 30% müügiosakonna ja 70% lao osakonna vahel.

Põhivara AUTO07 Salvestatud Viimati muutis JANE (20.02.2022 kell 12:40:26)

Kood: AUTO07, Nimi: Sõiduauto, Klass: 125311, Klassi nimi: Transpordivahendid, Tüüp: MPV - Materiaalne p, Arvestusmeetod: Lineaarne

Andmed | Lisaväljad | Lisasummad | Tootmisühiku meetod | Kasutajad | **Osakaalud** | Tegevused

Kopeeri valitud | Kustuta valitud

Nr	Osakaal	Kulu objekt	Kulu projekt	Algus kp.	Lõpp kp.
1	70	LADU		01.01.2021	
2	30	MYK		01.01.2021	
3					

Kui on osakaal - (kulu) amordi osakaalu kandelega võtab objektid ja projekti kulu objekt ja kulu projekt tulbast. Ümardus läheks suurema numbriga külge.

Finants - kanne INV: 100340 Salvestatud Viimati

Tüüp: INV, Number: 100340, Aeg: 31.01.2021, Seletus: Inventari amort 01.01.2021:31.01.2021, Vahe: 0

Kopeeri valitud | Kustuta valitud | Massasetaja | Aseta retsept | Jaga ressursidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit
1	125319			AUTO07: Transpordivahendite akumuleeritud kulum 01.01.2021:31.01.2021		833.33
2	551131	LADU		AUTO07: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.01.2021:31.01.2021	583.33	(30% * 833,33)
3	551131	MYK		AUTO07: Transpordivahendite amortisatsiooni kulu 01.01.2021:31.01.2021	250.00	(70% * 833,33)

6.5. Osakaaluga mahakandmine

Mahakandmine on kiirendatud amortisatsioon, selle tõttu kui põhivara kaardil on kasutusel amordi jagamine osakaaluga, toimub ka mahakandmise kanne osakaalu arvestades.

Kui on soov mahakandmine kanda ilma osakaalu arvestamata või teistele objektidele, peab enne mahakandmist tegema MUUTUS dokumendi, millel lõpetatakse osakaalu arvestamine ära ning alles peale seda tehakse mahakandmine.

6.6. Süsteemiseadistus - Vara ajaloo eelvaate võimalus

Kui on sisse on lülitatud süsteemi seadistus „Vara ajaloo eelvaate võimalus“, on võimalik koostada nn. simulatsiooni kanded (ainult vara moodulis näha) amortisatsiooni arvestuse kohta.

Vajalikud Süsteemi seadistused → Vara seadistused

- Mitu kuud põhivara ajalugu ette genereeritakse (number - näites **24** kuud)
- Vara ajaloo eelvaate võimalus - **jah**

Põhivara kaardil näitab ette amortisatsiooni tulevikku.

6.6.1.Kahaneva jäägi meetod - ette arvatud amortisatsioon

Tegevused sakis on näha ettearvutatud amortisatsioon

6.6.2. Lineaarne meetod - ette arvatud amortisatsioon

Tegevused sakis on näha ettearvutatud amortisatsioon

6.6.3. Näide - põhivara ajalugu genereeritakse ette 2 kuud

Kui on peal süsteemiseadistus - 2 kuud ette genereeritakse põhivara amortisatsioon, siis

- finantskannet ei looda
- vara kulumi aruandel näidata etteloodud kuudes kuu amortisatsiooni
- kui amortisatsioonikanne unustatakse loomata, siis bilansis ja vara kulumi aruandes ei ole andmed samad

Andmed Lisaväljad Lisasummad Tootmisühiku meetod Kasutajad Osakaalud Tegevused

Finantskannet ei ole loodud, aga Vara kulumi aruandes näitab amortisatsiooni

Nr	Aeg	Tegevuse aeg	Tegevus	Kande aeg	Väärtus	Kulu	Kanne	Dokument	Kes	Millal
1	31.03.2022		Amortisatsioon	31.03.2022		555.56			JANE	16.02.2022 11:20:28
2	28.02.2022		Amortisatsioon	28.02.2022		555.56			JANE	16.02.2022 11:20:28
3	31.01.2022	31.01.2022	Amortisatsioon	16.02.2022 11:20:28		555.56	100318		JANE	16.02.2022 11:20:27

<<: Vara kulum v2 - Google Chrome

login.directo.ee/ocra_directo_jane/ylid_inventar_aru.asp

Periood 01.03.2022 : 31.03.2022 Kood J160201 Klass Konto: Vara Objekt Tase 1 (OSAKOND)

Nimetus Kommentaar Klient Hankija Projekt

Kokku Auto Autokasutus Kõik Liising Kõik Omanik Osakond Vastutaja

Sorteeritud Aeg

Arvele võetud Maha kantud Mahakandmise põhjus

Trüki ARUANNE

Kood	Nimetus	Aeg	Ostu aeg	Ostuarve	Klass	Objekt	Projekt	Soetushind	A%	Kuu amort	Kuu lisasumma	Kulum kokku	Jaakväärtus
J160201	Suur server XXL 5 ...	01.01.2021		125361	LADU	K201		20 000,00	33,33	555,56	0,00	8 333,40	11 666,60
								20 000,00		555,56	0,00	8 333,40	11 666,60

7. Lisasummad

7.1. Lisasummade mõju amortisatsioonile

- Lisasummade lisamist kasutatakse juhul, kui põhivara tuleb ümberhinnata (näiteks osteti lisa juurde või on tegemist olulise hooldustööga, mis peab suurendama põhivara hetkehinda ja peab ka amortiseerima). Põhivara kaardi loomisega sarnaselt on lisasummat võimalik lisada kas seotud ostuarve kaudu või otse põhivara kaardile.
- Alates lisasumma tekkimise kuupäevast hakatakse amortisatsiooni arvestama suurendatud summa pealt.
- Varasemalt tehtud amordikandeid lisasummade sisestamine ei muuda, lisasummad hakkavad kehtima alates märgitud kuupäevast ja mõjutavad ainult uusi kandeid.
- Kui põhivaral on lisasumma märgitud ning selle summa pealt **on hakatud arvestama amortisatsiooni, ei saa seda lisasummat enam ära kustutada** (rida on lukus). Kui amordikanded kustutada, siis on lisasumma kustutamine võimalik.
- Saab sisestada ka negatiivset lisasummat. Negatiivsete summade puhul sisestatakse summa miinusmärgiga. See vähendab hetkehinda ja igakuine amordisumma väheneb. Ei saa sisestada miinussummat, mis ületab hetkehinda - süsteem teavitab „**Min. väärtus on suurem kui hetkehind**“ ning ei lase salvestada.
- Juhul kui lisasummat on vaja minevikku sisestada, kuid amort on juba sinna perioodi arvestatud, siis süsteem hoiatab, et “**Varal on hilisemad muudatused,**” ning ei lase salvestada. Vajadusel saab need amordikanded koos ajalooga kustutada ja siis saab lisasummat minevikku sisestada.

7.2. Lisasummade sisestamise kuupäevade mõju amortisatsioonile

- Kui kuu amordikanne on tehtud (nt Märts 2023) ning lisasumma lisada antud kuu viimase kuupäevaga (nt 31.3.2023), siis läheb lisasumma amordiarvestusse alates järgmisest kuust ehk aprillikuust. Kui Lisasumma lisada kuni viimase kuu kuupäevani (nt kuupäevaga vahemikus 1-30.3.2023), siis seda süsteem ei luba ja annab veateate, et „Varal on hilisemad muudatused“. Kui märts 2023 amordikanded kustutada, siis on lisasumma lisamine Märts 2023'sse võimalik.
- Kui põhivara hetkehind on 0 ja põhivarale lisatakse lisasumma, siis selleks, et amortisatsiooni hakkaks arvutama samast kuust, tuleb arvestuse algus panna kuu 1. kuupäev. Kui soovitakse amortisatsiooni hakata arvutama järgmisest kuust, siis panna kuu viimane kuupäev.
- Kui põhivara hetkehind on üle 0'i ja põhivarale lisatakse lisasumma, mis iganes kuupäeval kuus, siis see läheb sama kuu amortisatsiooni arvestusse.

7.3. Näiteid lisasummade sisestamisest

Näide 1: Kui põhivara jääkväärtus on 0 ja põhivarale lisatakse lisasumma, siis pead välja arvutama uue amordi%, et lisatud lisasumma amortiseeruks nõutud ajaks.

Soetushind	15 000	
Lisasumma	5 000	
SM koos lisasummadega	20 000	
Hetkehind	5 000	algne soetushind on amortiseerunud
Amortiseerimise soov aastates	5	
Ühe aasta amort	1 000	
aasta amortisatsiooni %	5,00%	ühe aasta amortisatsioonisumma/Soetushind lisasummadega

Näide 2: kui põhivara jääkväärtus on 0 ja põhivarale lisatakse lisasumma Tootmisühiku meetodil amortiseeritava põhivara puhul, siis pead välja arvutama uue kasutuslimiidi, et lisatud lisasumma amortiseeruks uue kasutuslimiidi lõpuks.

Amort tootmisühiku meetodil:	
Soetushind €	15 000,00 €
Kasutuslimiit, tundides	1 000
so. € / tunnis	15,00 €
<i>Jääkväärtus</i>	<i>0,00 €</i>
Lisasumma €	5 000,00 €
Lisasumma kasutuslimiit tundides	800
so. € / tunnis	6,25 €
Uus hetkehind	5 000,00 €
Kokku soetusmaksumus + lisasumma	20 000,00 €
Uus kasutuslimiit tundides (20 000€/6,25€)	3 200

Näide 3: Kui arvestuse lõppkuupäeva põhivara kaardil muudetakse (sisestatakse väljale „Arvestuse lõpp“ uus kuupäev), siis Amort % väljal andmed automaatselt ei uuene. Selleks on vaja vajutada nuppu „Arvuta amordi%“ või kui kasutatakse andmete massimportimist, siis tuleb arvutada välja uus amordi % ja massimportida ka see. Arvutusmeetod, kuidas leida uus amordi %.

Põhivara A1276 Salvestatud Viimati muutis VILJA (19.04.2023 kell 12:12:45)

Kood: A1276 Nimi: Põhivara Klass: 125301 Klassi nimi: Tootmiseseadmed Tüüp: MPV - Materiaalne Arvestusmeetod: Lineaarne Auto

Kommentaar: Rendivara Liising: Ei Master Õiglasel väärtuses Ribakood:

Andmed Lisaväljad Lisasummad Tootmisühiku meetod Kasutajad Osakaalud Tegevused

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
19.04.2023	1000.00	0	1000.00	20	0	<input type="text"/>	1000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Inventuur	Arvuta amordi %
		16.67	18.04.2028	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Arvuta arvestuse lõpp

Näidisandmed:	
Soetusmaksumus	855,00 €
Min väärtus	150,00 €
Hetkehind	772,75 €
Järelejäänud amorditavate kuude arv	26
Uus kuu amordisumma peab olema (Hetkehind - Min. Väärtus) / järelejäänud kuude arv	23,95 €
Uus amordi % (Kuu amordisumma * 12)/(Soetusmaksumus - Min. Väärtus))	40,80%

8. Adress põhivara ja väikevahendi kaardil

8.1. Adresside seadistamine

Adresse saab seadistada Seadistused → Personal → Osakonnad all. Igale adressile saab anda enda koodi. Põhivara ja väikevahendi kaardile asetub aadressi kood **asukoht**. Asukohtade täpsusaste sisestada vastavalt vajadusele. Asukoha koodide lisaväljad kasutada vastavalt soovile

Näited : Ettevõttel on Tallinnas, Tartus, Võrus osakonnad.

- Asukoha koodid linnade kaupa - TALLINN, TARTU, VORU
- Asukoha koodid aadresside kaupa - MOISA_4
- Asukoha koodid korruste kaupa - MOISA_4_7k, MOISA_4_9k
- Asukoha koodid ruumide kaupa (ruumide numbrid või nimed) - 11_LOVI, 11_ILVES

8.2. Adressidel asukoha koodide sisestamine

Adresside seadistamine Seadistused > Personal > Osakonnad Osakonna kaardil lehe alumises osas lisada asukoha aadressid. Adresside ridadele märkida vara asukoha aadressid.

Administratsioon

KOOD: ADMIN

NIMI: Administratsioon

JUHT: MALLE >>

↓ ↓

Aadressid

Kood	Tänav	Maja	Korter	Koha nimi	Sihtnumber	Linn/Vald	Maakond	Maa
11_LOVI	Mõisa	4			11555	Tallinn	Harjumaa	EE
11_ILVES	Mõisa	4			11555	Tallinn	Harjumaa	EE

- **Kood:** asukoha kood, mida saab käsitsi sisestada
- **Tänav:** tekstiväli
- **Maja:** tekstiväli
- **Korter:** tekstiväli
- **Koha nimi:** tekstiväli
- **Sihtnumber:** tekstiväli

- **Linn/Vald:** tekstiväli
- **Maakond:** tekstiväli
- Esimest korda asukoha koodi sisestamisel täida kõik aadressi väljad
- Sama asukoha koodi saab sisestada järgmise osakonna alla. Sel juhul kirjuta asukoha kood ja aadressi väljad täituvad ise.

Ei tööta topeltklikiga asukoha koodide valik.

8.3. Aadresside asukoha koodide kasutamine

Kui osakonnad ei ole kasutusel, luua YLD osakond mille alla sisestada kõik soovitud asukoha koodid

- Kui põhivara ja väikevahendi kaardil on osakond märgitud, saab valida selle osakonna alla märgitud asukohti
- Kui põhivara ja väikevahendi kaardil ei ole osakond märgitud, saab valida kõiki asukohti
- Asukohti ei saa siduda objektide ega projektidega

8.4. Asukoha väljade nähtavale toomine põhivara ja väikevahendi kaardil

Asukoha kood on põhivara kaardil **ASUKOHT** andmete grupis. Asukoha koodi rohkem välju saab nähtavale tuua Põhivara kaardi peenhäälestuse all - Vara asukoha lisaväljad.

9. Kasutajate haldus

Põhivara saab siduda kasutajatega eesmärgiga omada ülevaadet, kelle käes vastav vara on või kes selle eest vastutab. Kasutajate haldus toimub vara põhilehel olevate väljade **Kasutaja** ja **Vastutaja** või saki **Kasutajad** abil:

Põhivara ARVUTI46 Salvestatud Viimati muutis JANE_PILDID (01.04.2022 kell 11:09:44)

Seotud dokumendid: ostuarve: 100174

Kood	Nimi	Klass	Klassi nimi	Tüüp	Arvestusmeetod	☐ Auto
ARVUTI46	Arvuti Dell	125361	Arvutid ja arvutisüsteer	MPV - Materiaalne pi	Lineaarne	

Andmed | Lisaväljad | Lisasummad | Tootmisühiku meetod | **Kasutajad** | Osakaalud | Tegevused

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
15.05.2021	3000	0	3000	20	0	14.05.2026	3000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr		
0	0	50.00	14.05.2031			<input type="button" value="Arvuta amordi %"/> <input type="button" value="Arvuta arvestuse lõpp"/>	

KONTOD

Vara tüüp	Kulum	Amort	Mahak.	Müügi kasum	Müügi kahjum
125361	125369	551136	551190	421101	562111

OSTUANDMED

Ostetud	Ostuarve	Hankija	Hankija nimi	Tegevus	SN
31.12.2020	100174	1006	Banaanipuu		

ASUKOHT

Kasutaja	Vastutaja	Osakond	Objekt	Projekt	Asukoht	Maja	Tänav
	MALLE						

9.1 Lihtne kasutajate haldus

Lihtsamat kasutajate haldust saab organiseerida väljadele **Kasutaja** ja **Vastutaja** abil. Nendesse väljadesse saab asetada Directo personaliregistrist isikuid, kes siis vastavalt kasutavad või vastutavad antud vara eest.

Lihtsa kasutajate halduse korral saab põhivara kaardil isikute koode muuta, aga andmete ajalugu ei jää ja aruandeid ei saa vaadata.

9.2 Põhjalikum kasutajate haldus

Põhjalikum ja võimalusterohkem kasutajate haldus toimub vara saki **Kasutajad** ning personalikaardi saki **Vahendid** abil.

Põhivara kaardi sakil **Kasutajad**, saab muuta ning lisada personalikaardi saki **Vahendid** ridu.

Kui on kasutusel süsteemiseadistus Vara kaart on muudetav=EI saab kasutajate andmeid muuta ainult läbi lisadokumendi [Põhivara muutus](#)

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused			
Kopeeri valitud Kustuta valitud									
Nr	Tüüp	Kasutaja	Kasutaja nimi	Algus kp.	Lõpp kp.	Kommentaar	Väljastaja	Väljastaja nimi	Leping
	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi
1	Arvuti	TIINA	Tiina Kask	01.06.2021		Tiinale antud tähtsate tegevuste jaoks	JAAN	Jaan Tamm	
2									

Tüüp- vara tüüp Personalimoodulis. Valik rippmenüüst. Seadistamist vaata: [Põhivara ja personali vahendite seos](#);

Kasutaja- valik kasutajate tabelist. Asetub kood;

Kasutaja nimi- näidatakse kasutaja nime (peale salvestamist), muuta ei saa;

Algus kp.- vara kasutajale väljastamise kuupäev;

Lõpp kp.- vara tagastamise või vastutuse lõppemise kuupäev;

Kommentaar- selgitav tekst. Ei ole kohustuslik;

Väljastaja- valik kasutajate tabelist. Asetub kood;

Väljastaja nimi- näidatakse nime (peale salvestamist), muuta ei saa;

Leping- dokument, mille alusel vara kasutajale väljastati. Tekstiväli. Ei ole kohustuslik;

Kui Kasutajate saki kaudu lisada põhivara kaardile kasutaja, siis on see koheselt ka vastava isiku personalikaardi sakis Vahendid:

Personali kaart

Sule Uus Koopia Jata Salvesta PRINT Muuda pilt F << >> Olek: Vaata

Uuring Sündmus

Kood: TIINA
 Nimi: Tina Kask
 Sünnipäev:
 Sugu: N
 Grupp:
 Objekt:

Kasutaja moodul Toosuhe Palgamoodul Haridus Dokumendid Seotud isikud Vahendid Oskused Uuringud (0) Menetus Lisavaljad Admin Tegevused Muutused

NR	Tüüp	Vara	VV ID	Nimetus	Hankija	SN	Maksumus	Leping	Väljastaja	Väljastajanimi	Algus kp.	Lõpp kp.	Kommentaar	Projekt
1	Arvuti	ARVUTI46		Arvuti Dell		1006		3000	JAAN	Jaani Tamm	01.06.2021		Tinale antud tar	
2														
3														
4														
5														

9.3. Seadistamine ja kasutusvõimalused

9.3.1. Vara ja personali vahendite seos

Selleks, et saaks personalikaardi saki **Vahendid** ridadele salvestada vara ridu, on vaja häälestada vahendite **Tüübid**. Vahendite tüüpide loend luuakse Seadistused→Personali seadistused→Andmete tüübid→Vara:

login.directo.ee/ocra_directo.../settings2.asp?tyyp=PERSONAL

Directo seadistused

Kõik Otsi seadistust...

Süsteemi seadistused > Personal > Andmete tüübid

Üldine > Raamat > Personal > Andmete tüübid

Toosuhted Haridused Dokumendid Isikud Vara

Sule Jata Salvesta Olek: Vaata

NR	Nimi
1	Arvuti
2	Auto
3	
4	
5	
6	
7	

Sellesse tabelisse luuakse nimekiri varade gruppidest nii nagu me soovime neid süstematiseerida Personalimoodulis. See nimekiri ei pea otseselt kattuma vara klasside loendiga.

 Personalikaardi vahendite alla ei saa salvestada vahendi tüübita ridu. Täpsemalt loe Personalimooduli juhendist.

Vara klassile valitakse, millisele Personalimooduli vahendi tüübile antud klass vastab:

Vara klassid v3 - Google Chrome

login.directo.ee/ocra_directo.../t_edit2.asp?unit=inv_klass&KOOD=125361

Uus Koopia Kustuta Salvesta Olek: Muudetud Vaata muudatuste logi

Arvutid ja arvutisüsteemid

KOOD: 125361

NIMI: Arvutid ja arvutisüsteemid

KULUMI KONTO: 125369 >>

AMORDI KONTO: 551136 >>

MAHAKANDMISE KONTO: 551190 >>

VARA KONTO: 125361 >>

MÜÜGI KASUM: 421101 >>

MÜÜGI KAHJUM: 562111 >>

AMORDI %: 33,3333

TAKSONOOMIA: >

MASTER: 1253 >>

PERVAHEND TÜÜP: Arvuti >

TÜÜP: Materiaalne PV >

Kui on soov kasutada põhivara tüüpe personali kaardil, peaks põhivara klassid koostama nii detailselt, et klassi pealt liiguks tüüp alati õigesti kaasa.

9.3.2. Seadistus: Varal saab olla üks aktiivne Vastutaja või Kasutaja samaaegselt

Seadistused → Vara seadistused → Varal saab olla üks aktiivne Vastutaja või Kasutaja samaaegselt : määrab, kas kasutajate sakis saab olla mitu lõpu kuupäevata rida korraga või mitte. Ehk teisisõnu, kas saab olla mitu kasutajat samaaegselt. Seadistuse valikud on jah; ei:

Jah- uue kasutaja lisamisel tabelisse „suletakse“ eelmise kasutaja rida ja selle lõpukuupäevaks määratakse automaatselt uue kasutaja alguskuupäevast ühe päeva võrra väiksem kuupäev:

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused		
Kopeeri valitud Kustuta valitud								
Nr	Tüüp	Kasutaja	Kasutaja nimi	Algus kp.	Lõpp kp.	Kommentaar	Väljastaja	Väljastaja nimi
	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi
1	Arvuti	TIINA	Tiina Kask	01.06.2021	30.09.2021	Tiinale antud tähtsate tegevuste jaoks	JAAN	Jaan Tamm
2	Arvuti	KAIE	Kaie Kruus	01.10.2021		Kaiei on rohkem vaja	JAAN	Jaan Tamm

Muuta ja kustutada saab ainult viimast rida (eelmistele kasutajatele read on nõ lukus). Kui viimane rida kustutada, siis muutub aktiivseks reaks ja muudetavaks sellest eelmine. Ühtlasi eemaldatakse sellelt lõpu aeg.

Ei- kõik read on vabalt muudetavad. V.a kohustuslikud väljad peavad olema täidetud (Tüüp, Kasutaja, Algus). See tähendab, et varal on mitu samaaegset kasutajat ning selle vara kirje on mitme personali kaardi peal.

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused		
Kopeeri valitud Kustuta valitud								
Nr	Tüüp	Kasutaja	Kasutaja nimi	Algus kp.	Lõpp kp.	Kommentaar	Väljastaja	Väljastaja nimi
	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi
1	Arvuti	TIINA	Tiina Kask	01.06.2021		Tiinale antud tähtsate tegevuste jaoks	JAAN	Jaan Tamm
2	Arvuti	KAIE	Kaie Kruus	01.10.2021		Kui Tiina ei kasuta, ainult siis võib Kaie võtta	JAAN	Jaan Tamm

9.3.3. Süsteemi seadistus: Vara ja töötaja seos

Valikud **kasutaja** ja **vastutaja** on mõeldud kasutamiseks, kui on valitud süsteemi seadistus Varal saab olla üks aktiivne Vastutaja või Kasutaja samaaegselt = **Jah**.

Määrab kumba välja (kasutaja või vastutaja) põhivara kaardil uuendatakse automaatselt, kui kasutajate sakile lisatakse uus kasutaja (väli on lukus ja käsitsi muuta ei saa). See tähendab, et valitud väljal (kasutaja või vastutaja) on alati hetkel aktiivne kasutaja või vastutaja.

Valik **Puudub** on mõeldud kasutamiseks, kui süsteemi seadistus Varal saab olla üks aktiivne Vastutaja või Kasutaja samaaegselt = **Ei** ja siis saab välju Kasutaja ja Vastutaja kasutaja muuta vabal valikul.

Kasutajad saki tabeli veeru nimetused

Kasutaja veeru nimi tabelis sõltub süsteemi seadistusest „Vara ja töötaja seos“.

Kui seadistuses on valitud „Kasutaja“ või kui seadistus on tühi, siis kuvatakse Kasutaja veergu nimetuseks „Kasutaja“.

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused
Kopeeri valitud Kustuta valitud						
Nr	Tüüp	Kasutaja	Kasutaja nimi	Algus kp.	Lõpp kp.	
	- Kõ	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	
1						

Kui aga seadistuses on valitud „Vastutaja“, siis kuvatakse veeru nimetuseks „Vastutaja“.

Andmed	Lisaväljad	Lisasummad	Tootmisühiku meetod	Kasutajad	Osakaalud	Tegevused
Kopeeri valitud Kustuta valitud						
Nr	Tüüp	Vastutaja	Vastutaja nimi	Algus kp.	Lõpp kp.	
	- Kõ	Otsi	Otsi	Otsi	Otsi	
1						

9.4. Aruandlus

ON TÄIENDAMISEL !!

Kehtiva kasutaja või vastutaja järgi saab pärida aruandeid **Vara nimekiri** ja **Vara kulum**. St. aruanded arvestavad seda kasutajat/vastutajat, mis on vara põhilehel. Seetõttu on mõistlik sisse lülitada süsteemi seadistus **Vara ja töötaja seos** selliselt, et Kasutajate saki aktiivne kasutaja oleks

ka põhilehel kehtiv kasutaja või vastutaja.

Kood	Algus	Kasutaja	Klass	Objekt	Projekt	Osakond	Vastutaja	Kood	Nimetus	Kommentaar	Ribakood	Seerianumber	Kogus
ARVUTI46	15.05.2021	KAIE	125361				MALLE	ARVUTI46	Arvuti Dell				1.00
1													1.00

10. Tegevused

Põhivara erinevate tegevuste jälgimiseks on loodud [Vara tegevused](#) koodid.

Näiteks ostu korral on vaikimisi kood „ost“ , enne esimest amortisatsioonikande arvutamist või jätkudokumentide tegemist saab koodi vahetada.

Tegevusi saab kasutada aruannetes. Mõned tegevused tekivad vara kaardile ainult läbi lisadokumentide - Põhivara muutus, Väikevahendi muutus, Põhivara ümberhindlus, Vara mahakandmine, Vara inventuur.

11. Põhivara register

[Register](#) võimaldab põhivara kaarte sorteerida jne.

Nupud

- **Lisa uus** - Avab uue tühja põhivara kaardi.
- **Vaata** - sisestades põhivara koodi Ava kood lahtrisse, avab põhivara kaardi.
- **Loo amortisatsioonikanne** - Arvutab amortisatsiooni kõikidele põhivara kaartidele korraga.
- **Uuenda ajalugu** - uuendab põhivara amortisatsiooni ajalugu - saab kaardilt kontrollida, kas tuli õige amortisatsioon (kui vale, siis tuleb teha kandeks ja kanne maha kustutada ja viia sisse parandused).
- **Kustuta ajalugu** - kustutab põhivara tulevaste perioodide amortisatsioonikanded, mis on arvutatud „Vara ajaloo eelvaate võimaluse“ seadistust kasutades.

Nupud **Uuenda ajalugu** ja **Kustuta ajalugu** tulevad nähtale, kui on täidetud vara süsteemiseadistused

- Vara ajaloo eelvaate võimalus - JAH
- Mitu kuud põhivara ajalugu ette genereeritakse - suurem kui 0.

Kui **Uuenda ajalugu** luua tulevase perioodi kuupäevaga, siis näitab **Vara kulum** aruandes tulevaste perioodide amortisatsioonikandeid, kuigi amortisatsiooni ei ole arvutatud.

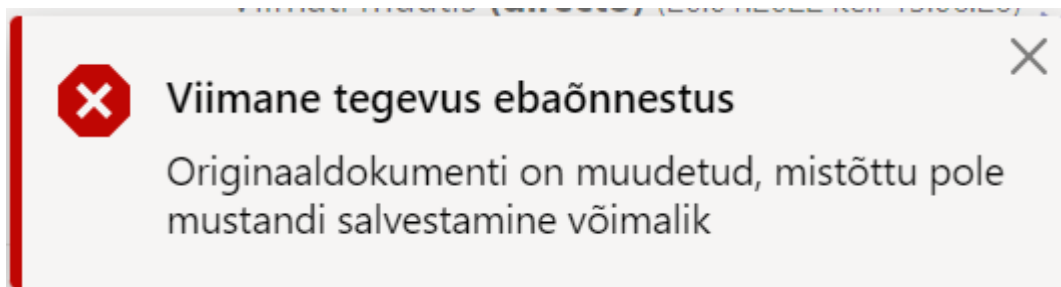

Vara kulumi aruandes näitab ikka tulevaste perioodide kulumit kui on **Uuenda ajalugu** koostatud tuleviku ajaga. Selleks et Vara kulumi aruanne näitaks ainult tegelikult tehtud amortisatsiooni, tuleks vajutada **Kustuta ajalugu**.

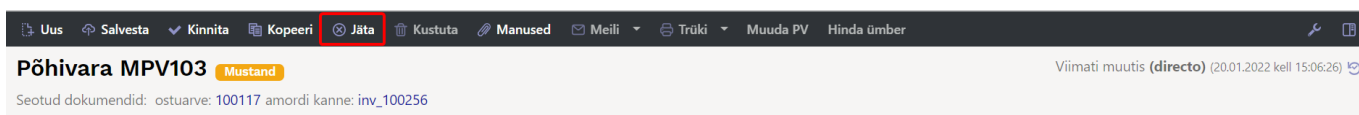
12. Korduvad küsimused

12.1. Kuidas saan mustandist vabaks?

- Kui dokumendist on jäänud mustand, ei lase salvestada ning annab veateate, siis saab veateate eemaldada, kui sulgeda vara kaart, avada uuesti ning vajutada **Jäta**

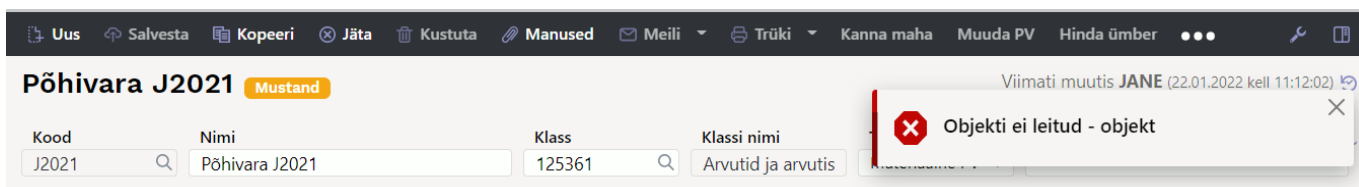
- Põhivara ja väikevahendi lehitsejas saab **Vali tulbad** alt nähtavale tuua tulba ***Mustand*** ning mustandi järgi filtreerida varasid.
- Kui dokumendist on jäänud mustand mida ei taha salvestada, vajuta **Jäta**

Jäta vajutamine kustutab dokumendilt kõik tehtud muutused, mis ei ole salvestatud.

12.2. Miks mustandit ei saa salvestada?

- Kui dokumendil ei ole salvesta nupp aktiivne, on mõnel väljal sisestatud kood, mida ei ole Directos olemas.
- Kui dokumenti täites näidatakse veateadet, siis selliste vigadega dokumenti ei saa salvestada enne, kui vead on parandatud.

12.3. Kuidas arvutada uut amortisatsioonimäära lähtudes põhivara järelejäänud kasulikust elueast ja jääkväärtuses?

Näide

- Seade soetati 1. jaanuaril 2020, soetusmaksumusega 100 000 €.
- Eeldatav kasulik eluiga on 10 aastat (10% aastas) ning planeeritud amortisatsiooniperioodi lõpp on 31. detsember 2029.
- Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil.
- Miinimumväärtuseks määrati 10 000 €.
- Amortisatsioonikulu on kuus 750 € ($((100\,000\text{ €} - 10\,000\text{ €}) * 10\% / 12)$)

Seisuga 31. detsember 2023 on 4 aasta jooksul kogunenud amortisatsioonikulu 36 000 € ja jääkväärtus on 64 000 €. Järelejäänud amortisatsiooniperiood on 6 aastat ehk 72 kuud.

Seotud dokumendid: amordi kanne: inv_100186

Viimati muutis (directo) (19.11.2024 kell 14:48:11)

Kood: DEMO134, Nimi: Ekskavaator 123, Klass: 125391, Klassi nimi: Muud masinad ja sead, Tüüp: MPV - Materiaalne, Arvestusmeetod: Lineaarne, Auto:

Kommentaar: Rendivara, Liising: Ei, Master: Õiglases väärtuses, Ribakood:

Andmed | Lisaväljad | Lisasummad | Tootmisühiku meetod | Kasutajad | Osakaalud | Tegevused

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
01.01.2020	100000.00	0	100000.00	10	36000		64000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Inventuur	
10000	0	750.00	31.12.2029	31.12.2023	100186		

Arvuta amordi %

Pärast 4 aastast kasutamist aga selgub, et **seadme järelejäänud kasulik eluiga ei ole enam 6 aastat vaid hoopis 4 aastat**, mistõttu peab ettevõtte **määrama uue amortisatsioonimäära**, lähtudes seadme uuest järelejäänud kasulikust elueast ja jääkväärtusest, et seadme jääkväärtus jõuaks nulli või miinimumväärtuseni seisuga 31.12.2027.

On **3 võimalust**, kuidas muuta põhivara kaardil amortisatsioonimäära.

Esimene võimalus:

Arvuta käsitsi välja uus amortisatsioonimäär lähtuvalt hetkehinnast ja jääkväärtusest.

Uue amortisatsioonimäära arvutuse valem on:

Uus aasta amortisatsioonikulu > (jääkväärtus - miinimumväärtus) / järelejäänud eluiga aastates

Uus amortisatsioonimäär > (uus aasta amortisatsioonikulu / soetusväärtus) * 100

Õige arvutustulemus on:

Uus aasta amortisatsioonikulu > $(64\,000\text{€} - 10\,000\text{€}) / 4a = 13\,500\text{€}$ aastas / 1 125€ kuus

Uus amortisatsioonimäär > $(13\,500\text{€} / (100\,000\text{€} - 10\,000\text{€})) * 100 = 15,00\%$

Kirjuta uus amortisatsioonimäär põhivara kaardil väljale „Amort %“, salvesta kaart ja koosta amortisatsioonikanne.

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
01.01.2020	100000.00	0	100000.00	15	36000		64000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Inventuur	Arvuta amordi %
10000	0	1125.00	31.08.2026	31.12.2023	100186		

Teine võimalus:

- Kirjuta põhivara kaardil „Arvestuse lõpp“ väljale uus arvestuse lõpu kuupäev 31.12.2027, millal jääkväärtus peab jõudma nulli või miinimumväärtuseni.
- Seejärel vajuta nupule „Arvuta amordi %“ ja süsteem arvutab välja uue amortisatsioonimäära lähtuvalt hetkehinnast ja järelejäänud kasulikust elueast ehk süsteem annab tulemuseks 15,00%. Salvesta kaart ja koosta amortisatsioonikanne.

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
01.01.2020	100000.00	0	100000.00	10	36000	31.12.2027	64000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Arvuta amordi %	Arvuta arvestuse lõpp
10000	0	750.00	31.12.2029	31.12.2023	100013		

KONTOD

FINANTSANDMED

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
01.01.2020	100000.00	0	100000.00	10	36000	31.12.2027	64000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Inventuur	Arvuta amordi %
10000	0	750.00	31.12.2029	31.12.2023	100186		

FINANTSANDMED

arvutus automaatselt

Arvestuse algus	Soetushind	Lisasumma	Soetushind kokku	Amort %	Kulum	Arvestuse lõpp	Hetkehind
01.01.2020	100000.00	0	100000.00	15	36000	31.12.2027	64000
Min.väärtus	Arvestamata	Kuu kulum	E amordi lõpp	Amordi kande aeg	Amordi kande nr	Inventuur	Arvuta amordi %
10000	0	1125.00	31.12.2029	31.12.2023	100186		

Kolmas võimalus:

Kui selliseid põhivarasid on palju, millel pead amortisatsioonimäära muutma, siis arvuta excelis välja uued amortisatsioonimäärad ning mass-aseta need „Põhivara muutus“ dokumendile.

Loe lisaks Põhivara muutus dokumendi kohta [pohivara_muutus](#)

- Koosta uus „Põhivara muutus“ dokument. Vali tabeli häälestuse alt väli, mida tahad muuta - „Amort %“. Soovituslik on juurde valida ka väli „E amort %“, kus E märgistab kehtivat amordi %.

Põhivara muutus 100062

Number: 100062, Aeg: 19.11.2024 15:01:18

MEENETLUS

Nr	Aeg	Kasutaja	Menetleja	Roll	Kommentaar	Tegevused
1				Allkirjastaja		

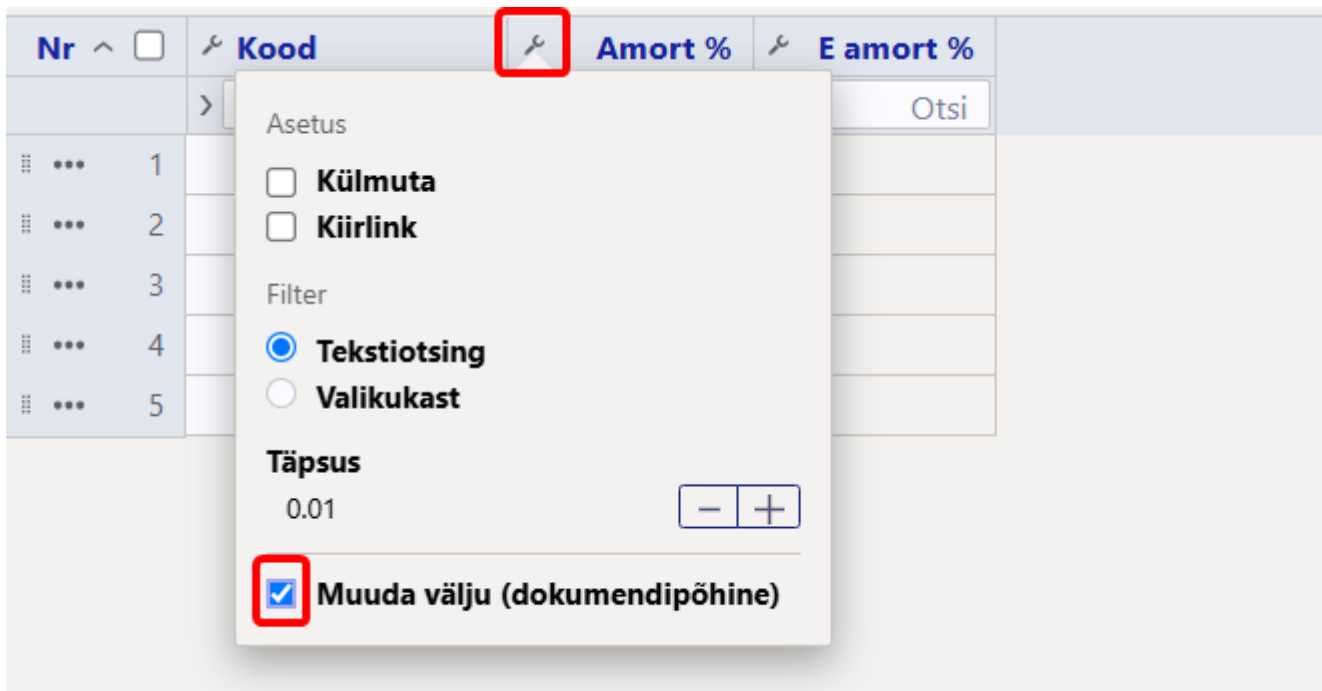
DOKUMENDI TÄITJA

Nr	Kood	Amort %	E amort %
1	Otsi	Otsi	Otsi
2			
3			
4			
5			

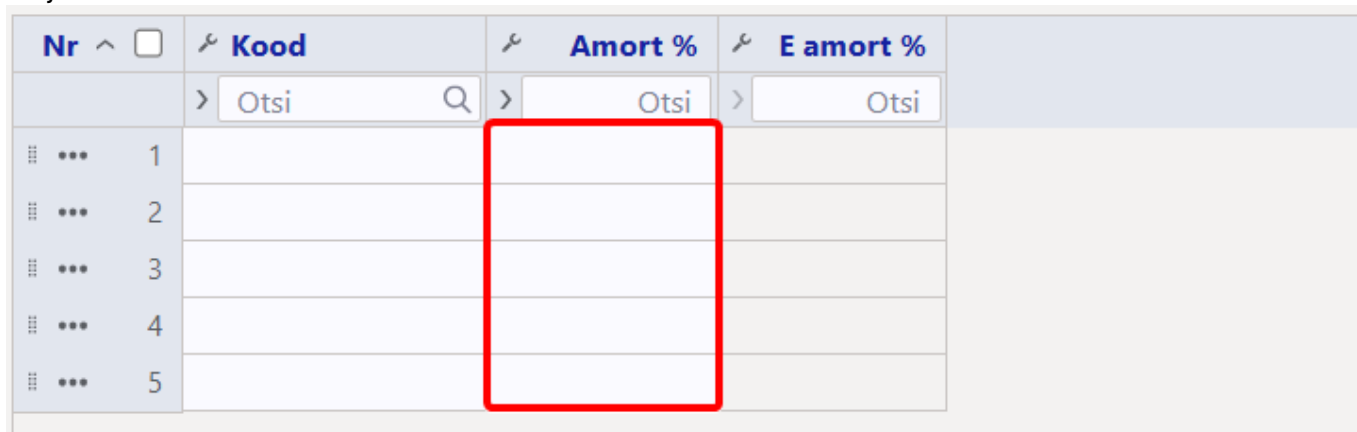
Vali tulbad

- Kood
- Amort %
- E amort %
- Amordi konto
- Arvestusmeetod
- Asukoht

- Haamrikese alt linnuta „muuda välju“.

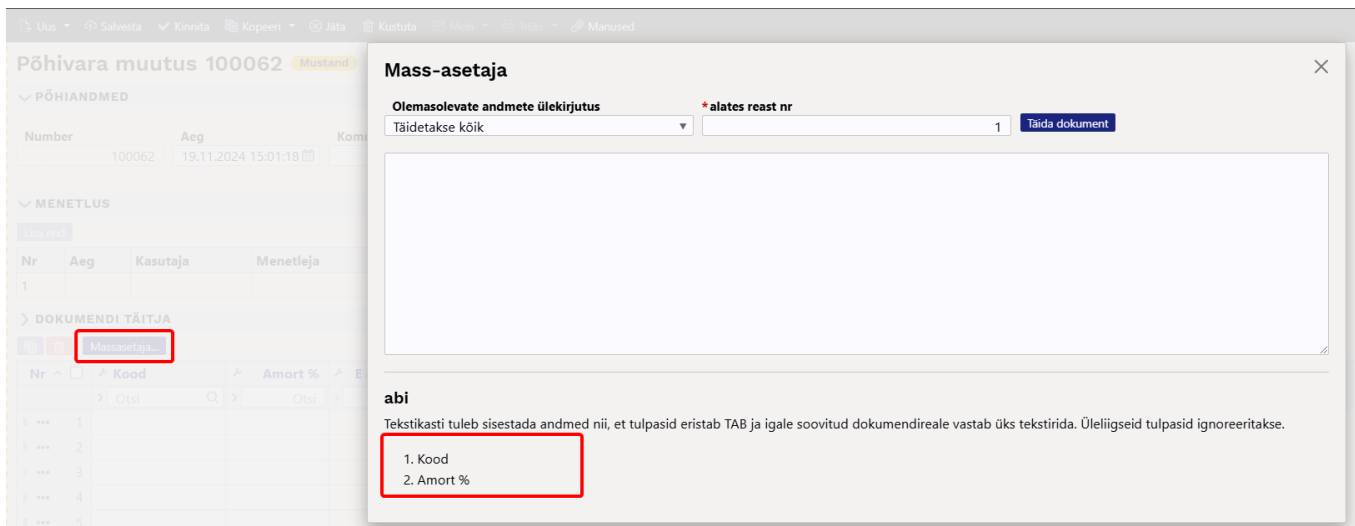

Väljad on muutmiseks aktiivsed

- Vajuta ridade päises nupule „Massasetaja“. Avaneb aken. Akna alläares „abi“ näed väljade nimekirja ja täpselt sellises järjestuses peab olema koostatud ka sinu Exceli tabel.

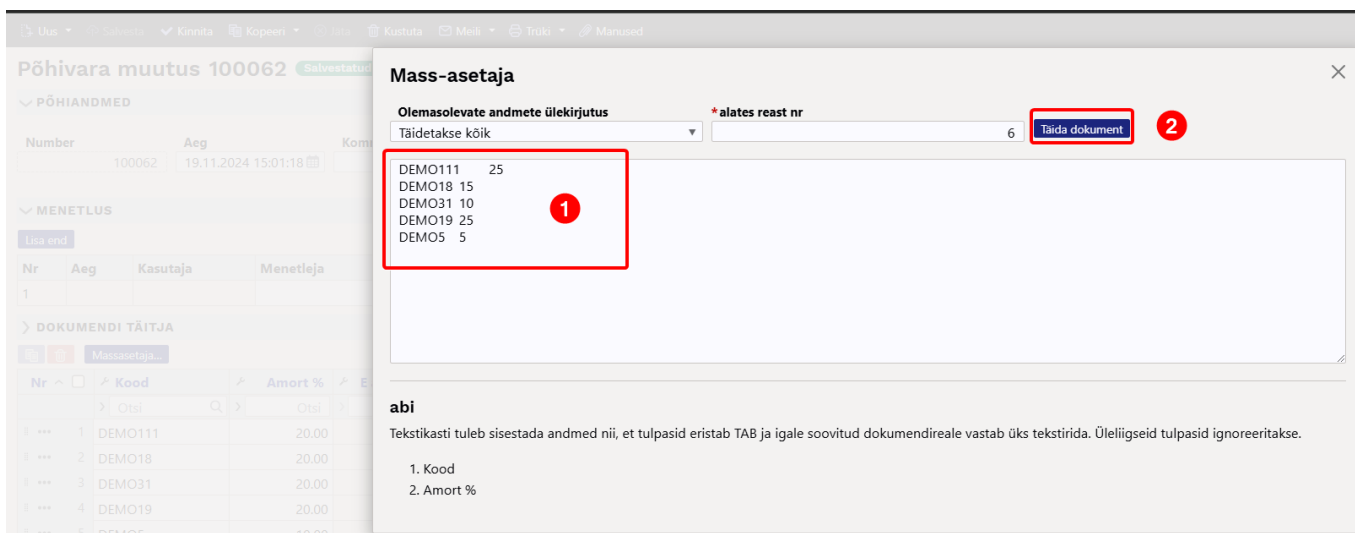

- Exceli tabelis võta kopipuhvrise muudetavad välja ilma tabeli päisteta

Kood	Amort %	E amort %
DEMO111	25	20
DEMO18	15	20
DEMO31	10	20
DEMO19	25	20
DEMO5	5	10

- Kopeeri Exceli tabel ilma päisteta mass-asetaja aknasse. Kinnita dokument. A

mordi % on põhivara kaartidel muudetud.

Massasetaja...

Nr	Kood	Amort %	E amort %
	> Otsi	> Otsi	> Otsi
1	DEMO111	25.00	20.00
2	DEMO18	15.00	20.00
3	DEMO31	10.00	20.00
4	DEMO19	25.00	20.00
5	DEMO5	5.00	10.00
6			

From:
<https://wiki.directo.ee/> - Directo Help

Permanent link:
<https://wiki.directo.ee/et/asset?rev=1732023180>

Last update: **2024/11/19 15:33**

